

Rajgradzkie ECHA

* ROK XVI * NR 3 (181) * MARZEC 2005 R. * CENA 2 zł * ISSN 1427-9037 *

*Z okazji Świąt Wielkanocnych
wiele radości, ciepła, miłości i pokoju
- jakie niesie nam Zmartwychwstały Pan -
wszystkim Czytelnikom "RE"
życzą:*

Redakcja i Zarząd TMR

W NUMERZE:

- CZY W RYDZEWIE BĘDZIE SKŁADOWISKO ODPADÓW RADIOAKTYWNYCH? - str. 13
- INWESTYCJE ZAPLANOWANE W GMINIE RAJGRÓD W 2005 R. - str. 5
- CIĘŻKO OPUSZCZAĆ ZAJMOWANE STOŁKI - str. 18
- WYKAZ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH W POW. GRAJEWSKIM - str. 10

SESJA RADY MIEJSKIEJ
Uchwalenie budżetu gminy
Str. 3

SPORT W GMINIE RAJGRÓD
Obłężenie nowej hali sportowej
Str. 12

DZIEŃ MYŚLI BRATERSKIEJ
Rajgradzcy harcerze nadal bardzo aktywni
Str. 19

MOJE PODRÓŻE MAŁE I DUŻE
Wyprawy nadleśniczego Mariana Podleckiego do Niemiec
Str. 14

WIEŚCI Z GRODU RAJ

SESJA RADY MIEJSKIEJ

W dniu 10 marca 2005 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Rajgrodzie odbyła się XXI sesja Rady Miejskiej w Rajgrodzie. Obrady, w których uczestniczyło 13 radnych, prowadził przewodniczący RM – Stanisław Ziuzia, który na wstępie powitał radnych, Burmistrza Rajgrodu, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika ZGKiM, dyrektora Domu Kultury oraz przewodniczących rad sołeckich.

SPRAWOZDANIE BURMISTRZA

Burmistrz Rajgrodu – Zygmunt Dziadziak przedstawił następujące informacje: o wykonaniu uchwał Rady Miejskiej w Rajgrodzie podjętych podczas XX sesji w dniu 9 lutego 2005 r.:

- 1) Podczas XX sesji Rada Miejska podjęła osiem uchwał. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym uchwały te zostały przesłane w obowiązującym terminie do właściwych organów nadzoru, w tym 1 uchwała do Regionalnej Izby Obrachunkowej, to jest uchwała w sprawie zaciągnięcia kredytu,

a 7 pozostałych uchwał zostało przekazanych Wojewodzie Podlaskiemu. Jedną z nich, a mianowicie w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego Rady Miejskiej została ponadto przesłana do Komisarza Wyborczego w Łomży. Z wyżej wymienionych organów nadzoru do dnia dzisiejszego nie wpłynęły żadne uwagi odnośnie ewentualnych nieprawidłowości przesłanych uchwał. Zgodnie z ustawą o ogłaszaniu aktów normatywnych 2 uchwały zostały przesłane do Redakcji Dziennika Urzędowego Województwa Podlaskiego celem ich ogłoszenia. Dotyczy to uchwały w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli oraz regulaminu przyznawania nagród nauczycielom ze specjalnego funduszu nagród. Wszystkie uchwały zostały podane do wiadomości publicznej poprzez ich wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej. Zostały też odpowiednio przekazane według właściwości podmiotom, których dotyczą, a więc szkołom, bibliotece samorządowej, organizacjom pozarządowym i prowadzącym działalność pożytku publicznego, związkowi zawodowemu ZNP i Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a w Urzędzie Miejskim zostały przekazane na odpowiednie stanowiska pracy celem ich praktycznej realizacji.

W celu wdrożenia do realizacji uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu zostało ogłoszone zamówienie w formie zapytania o cenę na udzielenie i obsługę kredytu długoterminowego na finansowanie inwestycji gminnych. W realizacji uchwały w sprawie przystąpienia do „Programu elektronicznych usług dla ludności” podpisano stosowną umowę w Urzędzie Marszałkowskim. Natomiast praktyczną realizacją uchwały w sprawie przyjęcia zadań powiatowej biblioteki publicznej przez Bibliotekę Samorządową w Rajgrodzie będzie podpisanie szczegółowego porozumienia z Zarządem Powiatu Grajewskiego. Powinno to nastąpić w terminie do końca marca. W związku

z uchwałą stwierdzającą wygaśnięcie mandatu radnego Wojewoda Podlaski wydał zarządzenie w sprawie wyborów uzupełniających do Rady Miejskiej w Rajgrodzie w okręgu nr 2. Datę wyborów wyznaczono na dzień 24 kwietnia br. Realizacja uchwały w sprawie programu współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego będzie mogła nastąpić praktycznie po uchwaleniu budżetu gminy, w którym będą określone zadania o charakterze publicznym z zakresu zadań własnych gminy oraz środki na ich realizację, co umożliwi zainteresowanym podmiotom składanie ofert i ubieganie się o dotację.

Informacja o zarządzeniach Burmistrza Rajgrodu wydanych w okresie od poprzedniej sesji Rady Miejskiej

W okresie od XX sesji Rady Miejskiej odbytej w dniu 9 lutego 2005 r. zostały wydane 2 zarządzenia, a mianowicie:

- w sprawie zamówienia w formie zapytania o cenę na udzielenie i obsługę kredytu długoterminowego złotowego na finansowanie inwestycji gminnych oraz powołania komisji przetargowej. Zarządzenie wydano w celu wdrożenia do realizacji uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu na dofinansowanie inwestycji pod nazwą „Budowa gimnazjum w Rajgrodzie – etap II w kwocie 324000 zł. Zapytanie skierowano do 6 banków. Jednocześnie powołano komisję przetargową do oceny i wyboru oferty w składzie:

- 1) Jarosław Kuczyński – Przewodniczący Komisji.
- 2) Jan Wojewoda – Sekretarz Komisji.
- 3) Jadwiga Stryjecka – Członek Komisji.

Przetarg odbył się w dniu 2 marca br. Wpłynęła 1 oferta – z Banku Ochrony Środowiska w Białymstoku. Proponowane oprocentowanie kredytu – 7,2% w stosunku rocznym. Komisja wybrała powyższą ofertę;

- w sprawie powołania Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzenia postępowania egzaminacyjnego dla p. Renaty Muczyńskiej – nauczycielki Szkoły Podstawowej w Woźnejwsi z siedzibą w Karczewie, ubiegającej się o awans na stopień nauczyciela mianowanego. Komisja jest sześciuosobowa, a w jej skład wchodzi:

- 1) przedstawiciel organu prowadzącego szkołę jako przewodniczący,
- 2) dyrektor szkoły,
- 3) przedstawiciele Kuratorium Oświaty i ZNP (po jednym przedstawicielu),
- 4) dwóch ekspertów.

Postępowanie egzaminacyjne odbędzie się w dniu 15 marca 2005 r.

Informacja o działalności Burmistrza w okresie od poprzedniej sesji

Do ważniejszych działań w okresie od poprzedniej sesji należy zaliczyć:

1. Działania związane z realizacją uchwał Rady Miejskiej podjętych podczas poprzedniej sesji ze szczególnym uwzględnieniem uchwał w sprawie zaciągnięcia kredytu oraz przystąpienia do projektu „Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności w województwie podlaskim”:

- ogłoszono zamówienie w formie zapytania o cenę na udzielenie i obsługę kredytu na finansowanie inwestycji gminnych,

- powołano komisję przetargową, przeprowadzono przetarg i dokonano wyboru oferty,

- podpisano umowę w Urzędzie Marszałkowskim w sprawie przystąpienia do projektu „Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności” i składania wniosków aplikacyjnych.

2. Z dniem 1 marca br. zatrudniono 3 osoby w ramach robót interwencyjnych, w tym:

- 2 osoby do prowadzenia Gminnego Punktu Informacyjnego w zakresie dopłat bezpośrednich do gruntów i udzielania pomocy w wypełnianiu wniosków przez właścicieli gospodarstw niskotowarowych,
- 1 osobę do pomocy w referacie finansowym Urzędu Miejskiego.
- 3. Uczestnictwo w konferencji na temat Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Konferencja odbyła się w dniu 9 marca br. w Warszawie z udziałem Ministra Ochrony Środowiska, Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i przedstawicieli Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie”.
- 4. Wdrożono czynności wynikające z kalendarza wyborczego w związku z zarządzeniem przez Wojewodę wyborów uzupełniających do Rady Miejskiej w dniu 24 kwietnia br.
- 5. Złożono wniosek do Urzędu Marszałkowskiego o dofinansowanie ze środków ZPORR modernizacji ul. Jaćwieskiej i Stanki w Rajgrodzie w kwocie 628000 zł.

UCHWALENIE BUDŻETU GMINY

Główne założenia budżetowe przedstawiła skarbnik Jadwiga Stryjecka, która dokładnie omówiła ostatnio nanesione zmiany, które zaistniały już po posiedzeniach komisji. W ich wyniku budżet gminy zaoszczędził 100 tys. zł. Skarbnik J. Stryjecka zaproponowała zmniejszyć o tę właśnie kwotę planowane zaciągnięcie kredytu, jako wkładu własnego na kontynuowanie priorytetowych zadań w gminie. Przewodniczący S. Ziuzia odczytał zakres zadań rzeczowych, jakie będą realizowane w 2005 r. w gminie Rajgród: dokończenie budowy Gimnazjum, budowa wodociągu Kosily – Rydzewo – Kosówka – Danowo, wykonanie przyłączy do wodociągu w Biebrzy, wykonanie projektu wodociągowania południa gminy, budowa części ul. Jaćwieskiej i ul. Stanki w Rajgrodzie oraz budowa grogi gruntowej w Beldzie.

Radny Janusz Sobolewski zapytał o to, czym kierowali się burmistrz, sekretarz i skarbnik proponując pomniejszenie zaciągnięcia kredytu o 100 tys. zł? Czy nie warto było o zaoszczędzone 100 tys. zł w wydatkach gminy zbilansować zmniejszeniem planu dochodów w dziale sprzedaży mienia gminnego?

Odpowiadając na te pytania, skarbnik J. Stryjecka stwierdziła, że w ciągu roku spodziewane są jeszcze dodatkowe dochody gminy i wówczas, jeżeli zajdzie taka potrzeba, zmniejszy się plan dochodów gminy w dziale sprzedaży mienia gminnego.

Radna Walentyna Sierko – przewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów stwierdziła, że zakładany dochód gminy ze sprzedaży mienia gminnego w kwocie 250 tys. zł jest mało realny. Ponadto wyraziła opinię, jak zaznaczyła o charakterze przewencyjnym, na temat proponowanego budżetu: - Jest to budżet trudny, ponieważ dochody gminy w stosunku do 2004 r. nie wykazują tendencji wzrostowej, a wręcz odwrotnie, w niektórych działach będą niższe. Natomiast wydatki, w stosunku do roku ubiegłego, wzrosły dość poważnie.

Przewodnicząca W. Sierko zauważyła również, że tegoroczny budżet jest

planem nastawionym na duże przedsięwzięcia inwestycyjne, które będą realizowane przy udziale środków unijnych i rządowych. Realizacja owych przedsięwzięć nie będzie możliwa bez zaciągnięcia kredytów, co powoduje, że gmina musi zaciągnąć 1 milion 400 tysięcy złotych kredytu. Dlatego należy dołożyć wszelkich starań o dbałość finansów gminy. Na koniec swego wystąpienia podkreśliła, że zaplanowane wydatki bieżące gminy nie muszą być realizowane w 100%, a muszą być ograniczane do minimum.

Zarówno kilku radnych, jak i sołtysów, jeszcze przed uchwaleniem budżetu zabralo głos w sprawie stanu dróg w gminie Rajgród (szerzej na ten temat poniżej w podrozdziale zatytułowanym „Dyskusja”). Radny Wojciech Więckowski zwrócił uwagę, zwłaszcza sołtysom, którzy nie uczestnicząc w posiedzeniach komisji nie mają szerszego rozeznania w formowaniu zadań inwestycyjnych na poszczególne lata, że Burmistrz Rajgrodu, po konsultacjach z władzami wojewódzkimi, ma dobre rozeznanie, która droga wiejska, czy jaka ulica w Rajgrodzie, ma szansę na dofinansowanie. Dlatego też w tegorocznych zadaniach inwestycyjnych zaplanowano budowę drogi wiejskiej w Beldzie oraz budowę wspomnianych ulic w Rajgrodzie. Burmistrz Z. Dziadziak dodał, że wykładając kilkanaście procent z własnego budżetu otrzymujemy kilkaset tysięcy dotacji. Jeżeli zrezygnujemy z budowy wspomnianej drogi lub ulicy, to inni bardzo szybko przejmą pieniądze kierowane do naszej gminy.

1) Ostatecznie radni jednogłośnie przyjęli budżet gminy na 2005 r. Dochody budżetowe przyjęto w wysokości 14.439.265 zł, zaś wydatki budżetu gminy w wysokości 15.149.015 zł.

INNE UCHWAŁY

Radni podjęli kilka uchwał:

- w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania pomocy materialnej o charakterze socjalnym (sekretarz gminy – Mieczysław Gisztarowicz wyjaśnił, że uczniowie, którzy pochodzą z naszej gminy, a uczą się w szkołach ponadgimnazjalnych w innych miastach, wniosek o przyznanie stypendium socjalnego muszą składać do naszego Urzędu Miejskiego, bo również tu będą odbierać przyznane stypendium. Natomiast stypendium za dobre osiągnięcia w nauce przyznawać będzie szkoła, w której uczą się ci uczniowie);
- w sprawie likwidacji środków specjalnych (dotychczas w rajgrodzkich szkołach gromadzono środki finansowe związane z żywieniem uczniów na odrębnym rachunku bankowym. Teraz wszelkie wpływy z tego tytułu muszą być przesyłane na rachunek Urzędu Miejskiego);
- w sprawie zaciągnięcia kredytu na refinansowanie zadań inwestycyjnych miny (Sekretarz M. Gisztarowicz wyjaśnił, że po podpisaniu umowy na dofinansowanie określonego zadania w gminie, będą takie sytuacje, że środki finansowe zostaną przekazane gminie po zrealizowaniu inwestycji. Natomiast wykonawca będzie wystawiał faktury podczas trwania inwestycji i zajdzie potrzeba ich opłacania. Wówczas gmina zaciąga kredyt w wydziałonym banku, którym jest Bank Inicjatyw Gospodarczych, w celu bieżącego placenia należ-

ności. Kredyt taki jest bardzo nisko oprocentowany, a po zrealizowaniu inwestycji dotacja przekazywana jest bankowi jako jego spłata.);

- w sprawie upoważnienia Burmistrza Rajgrodu do wniesienia zabezpieczenia prawidłowości realizowania umów. Ponadto radni zaopiniowali pozytywnie opracowaną koncepcję w sprawie uznania gminy Rajgród za aglomerację miejską. (Jeżeli gmina Rajgród nie otrzyma statusu aglomeracji, nie może ubiegać się o jakąkolwiek dotację na budowę sieci kanalizacyjnej. Warunkiem uzyskania statusu aglomeracji jest uzyskanie współczynnika r_{lm} - równoważnik liczby mieszkańców wynoszącego 2000 na 1 km kolektora sanitarnego. Sieć kanalizacyjna w naszej gminie znajduje się tylko w Rajgrodzie, Czarnej Wsi, Tamie i Biebrzy, a zaplanowana jest w części Rajgrodu za rz. Jęgrznią oraz w Rybczyźnie i Wojdach. Po dodaniu do stałej liczby mieszkańców gości przebywających na tym terenie w okresie wakacyjnym osiągnięto wspomniany współczynnik, który warunkował możliwość ubiegania się naszej gminy o status aglomeracji).

Radni pozytywnie zaopiniowali wniosek, który zreferowała p. Wanda Łacińska z UM, odnoszący się do sprzedaży mienia gminnego – działki niezabudowanej o powierzchni ok. 2000 m², położonej przy ul. Warszawskiej w Rajgrodzie. Po uzyskaniu szacunku rzeczoznawcy i ustaleniu ceny wywoławczej przez Burmistrza Rajgrodu, działka zostanie wystawiona na przetarg nieograniczony.

DYSKUSJA

Podczas omawiania uchwały budżetowej doszło do spontanicznej dyskusji pomiędzy radnymi a przybyłymi na obrady sołtysami. Zapoczątkował ją sołtys Karwowa – Krzysztof Karwowski, który wskazał, że inwestycji w drogownictwie wymaga rejon wsi: Karwowo, Kolaki, Bukowo. Jak stwierdził, znajdują się na tym terenie drogi, którymi przejść się nie da, a co mówić o przejechaniu. Wskazał, że należy natychmiast poprawić drogę z Karwowa do Danowa. Radny Kazimierz Golubiewski zaapelował o poprawienie stanu jakości dróg na Kolonii Prawej i Kolonii Lewej w Rajgrodzie. Radna W. Sieńko zauważyła, że na drogi przeznaczamy zbyt mało środków finansowych w budżecie gminy. Inni wskazywali, że należy budować drogi trwałe o nawierzchni asfaltowej. Radny W. Więckowski zauważył, że gmina na inwestycje ma pieniądze dwojakiego rodzaju: własne oraz pochodzące z zewnątrz. W roku bieżącym zaproponowano do wykonania drogę w Beldzie oraz dwie ulice w Rajgrodzie, ponieważ gmina uzyskała na nie poważne dofinansowanie. Nie wolno więc takiej okazji zmarwnąć. Natomiast są inwestycje priorytetowe, jak chociażby wodociągowanie północy gminy, które bez pozyskania funduszy pozabudżetowych nie zostaną wykonane. Wskazanie środków własnych gminy na pozyskanie dotacji z zewnątrz do zwodociągowania tej części gminy radny W. Więckowski uznał za poważny sukces finansowy w tegorocznym budżecie. Natomiast burmistrz Z. Dziądziałek zapewnił, że po zrealizowaniu głównych zadań, jakimi są: dokończenie budowy Gimnazjum i wodociągowanie gminy, miejscowy samorząd zajmie się budową

dróg i to dróg trwałych. Dał przykład, że są już poważne przymiarki do budowy już w przyszłym roku takiej drogi z Kozłówki do Ciszewa oraz fragmentu drogi z Woźnejwi do Kuligów. Natomiast radny J. Sobolewski przestrzegł przed nadmiernym optymizmem związanym z budową dróg asfaltowych, wskazując na ich koszt oraz skalę potrzeb. Zachodzi więc uzasadnione podejrzenie, że proces budowy trwałych dróg będzie rozłożony na wiele lat i większą szansę „przebiccia” mają określone ciągi komunikacyjne, jak to miało miejsce w przeszłości. Radny K. Golubiewski, nawiązując do wypowiedzi radnego Sobolewskiego, stwierdził, że wielu mieszkańcom naszej gminy przyjdzie, wzorem mieszkańców nowego osiedla w Rajgrodzie, zakładać foliowe torebki na buty, a nawet na ogumienie pojazdów. Zaapelował o zajęcie się drogami gruntowymi na terenie Rajgrodu oraz o dokończenie budowy ul. Ostejki.

Sołtys K. Karwowski nawiązał, wracając uparcie do wątku Spółdzielni Kółek Rolniczych w Beldzie, do czasu, kiedy prezesem tejże SKR był radny W. Więckowski. Zarzucił wręcz radnemu, że podczas jego prezesowania doszło do rozpadu Kółka. Odpowiadając na zarzuty, radny W. Więckowski, w długim i logicznym wywodzie, nakreślił sytuację sprzed kilku lat, kiedy dzierżawca beldowskiego SKR – p. Poźniak – zakomunikował, że kończy nierentowną dzierżawę. Wówczas radny Więckowski, jako prezes, opracował projekt zachowania pewnej substancji spółdzielczej (kombajnów), które miałyby bazować na placu przyszłej firmy, która wyrażała intencję nabycia placu po beldowskim kółku oraz budynków. Kombajny miałyby dobry dozór oraz służyłyby rolnikom, jednocześnie kosząc po cenach konkurencyjnych w stosunku do cen pojawiających się prywatnych kombajnów. Wówczas to pewna część członków Rady Nadzorczej nie poparła projektu prezesa i doszło do wołty. Zwolano nadzwyczajne Walne Zebranie obalając uchwałę wypracowaną przez prezesa Więckowskiego. W takiej sytuacji prezes Więckowski zrzekł się prowadzenia SKR. Zakład „Ekodom” powstał w Szymanach i obecnie, w zależności od potrzeb, zatrudnia od 30 do 50 ludzi. Natomiast substancja beldowskiego SKR w krótkim czasie uległa dewastacji.

Sołtysi zaapelowali do władz gminnych o pomoc w ukaraniu winnych dewastacji SKR w Beldzie, wskazując kilka osób z imienia i nazwiska. Sekretarz M. Giształowicz wyjaśnił, że samorząd nie ma prawa mieszać się do spraw spółdzielni, jaką jest SKR. Należy zwołać nadzwyczajne Walne Zebranie, powołać nowe władze i złożyć doniesienie do prokuratury o domniemaniu zaistnienia przestępstw gospodarczych. Rozwiązanie sprawy beldowskiej SKR leży więc wyłącznie w rękach samych rolników.

Najwięcej emocji wzbudziło wystąpienie sołtysa z Bukowa – Mariana Stankiewicza, który zarzucił władzom gminnym, że podczas poniedziałkowej zamieci (14 marca) dzieci stały w zaspach, a nikt nie powiadomił mieszkańców telefonicznie o odwołaniu dowożenia autokarami. Burmistrz przeprosił za zaistniałą sytuację, biorąc winę na siebie. Natomiast dużo kontrowersji wzbudziło stwierdzenie sołtysa Stankiewicza, że w Kolakach i Bukowie nie ma przystanków z zadaniem dla dzieci dojeżdżających do szkół. A w Kosówce są aż trzy takie przystanki. Radny Józef Zyskowski kategorycznie stwierdził, że każda wieś mogła sobie postawić i to nie jeden przystanek. Przez dwa tygodnie otwarte było konto na zakup materiałów budowlanych w Grajewie i Beldzie, które należało pobrać bezpłatnie, ale musieli to wykonać mieszkańcy poszczególnych wsi. Społecznym wysiłkiem musieli również wybudować owe przystanki. Radny Dżyszła Machul potwierdził, że do dziś na jego posesji znajduje się blacha, której nie odebrali mieszkańcy sąsiedniej wsi. Przewodniczący S. Ziuzia powiedział, że Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczyła na ten cel 10 tys. zł i każdy, kto chciał z poszczególnych wsi, mógł zakupić materiały i zbudować przystanki dla swych dzieci. Sołtys Stankiewicz natomiast stwierdził, że jeżeli coś jest raz dane, to powinno być osiągalne nawet po kilku latach. On jest przede wszystkim rolnikiem, a nie budowniczym przystanków, których budową może za-

jąc się w stosownej i wolnej chwili, a nie w wyznaczonych dwóch tygodniach.

Sołtys ze wsi Solki – Nerkowski podniósł problem przekazania pieniędzy pochodzących ze sprzedaży drzew, które w tej wsi wycięto celem pozyskania funduszy na budowę drogi do wsi. Jak stwierdził, leżą one na prywatnym koncie byłego sołtysa i nie można ich wykorzystać na cel, na który były przeznaczone. Burmistrz Z. Dziądział powiedział, że były sołtys chce owe pieniądze przekazać bezpośrednio powiatowi, ale nie ma takiej możliwości prawnej, która gwarantowałaby, że owe środki finansowe zostaną wykorzystane przez powiat na budowę owej drogi. Należy te pieniądze przekazać do budżetu gminy, a następnie nasz samorząd musi je przekazać powiatowi. Wówczas powiat może dołożyć drugie tyle pieniędzy i przeznaczyć wszystko na modernizację drogi do wsi Solki, która formalnie jest drogą powiatową. Niestety były sołtys, nie mając

zaufania do obecnych władz gminy, nie chce przekazać tych pieniędzy na rachunek bankowy UM. Członek Zarządu Powiatu Grajewskiego – Jan Wojewoda zapewnił, że sprawą owych pieniędzy, będących w dyspozycji byłego sołtysa, wkrótce zajmie się powiat. Były już prowadzone odpowiednie rozmowy i w niedługim czasie wszystko rozstrzygnie się zgodnie z prawem.

Przewodniczący S. Ziuzia odczytał zebrany list z życzeniami świątecznymi od radnego Sejmiku Województwa Podlaskiego – Mieczysława Bagińskiego. Zarówno przewodniczący Rady Miejskiej – Stanisław Ziuzia, jak i Burmistrz Rajgradu – Zygmunt Dziądział, za pośrednictwem radnych i sołtysów, przekazali wszystkim mieszkańcom naszej gminy najserdeczniejsze życzenia z okazji Świąt Zmartwychwstania Pańskiego.

KIERUNKI POLITYKI SPOŁECZNEJ I GOSPODARZEJ GMINY RAJGRÓD NA 2005 ROK

Zasadnicze kierunki polityki społecznej i gospodarczej oraz wynikające z nich zadania są zasadniczo kontynuacją kierunków przyjętych w latach poprzednich, na początku obecnej kadencji samorządu, a nawet sięgających kadencji poprzedniej. Wynika to z faktu przyjęcia do realizacji zadań inwestycyjnych o priorytetowym znaczeniu dla gminy i wymagających bardzo wysokich nakładów. Zadania te to przede wszystkim budowa gimnazjum w Rajgrodzie i oddanie go do użytku w bieżącym roku, a ponadto:

- budowa wodociągu gminnego (budowa sieci wodociągowej „Kosiły-Kosówka-Danowo”, budowa sieci i przyłączy wodociągowych w Biebrzy, dokumentacja na wodociągowanie pozostałej do zwodociągowania części gminy oraz sieci kanalizacyjnej Rybczyzna-Woźnawieś),
- budowa i modernizacja dróg (modernizacja ul. Jaćwieskiej i Stanki w Rajgrodzie, modernizacja drogi w Beldzie w ramach rekultywacji, projekt drogi Woźnawieś – Kuligi, wykup dróg w Rybczyźnie oraz bieżące utrzymanie dróg.

WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I ŚRODKÓW NA ICH REALIZACJĘ W 2005 r.

Nazwa zadania inwestycyjnego i jego lokalizacja	Rok rozpocz. Zakończ.	Łączne nakłady finansowe	Dotychczas poniesione wydatki do 2004 r.	Środki wynikające z planów na 2005r. ogółem w zł	Środki własne budżetowe	Środki z własnych funduszy celowych	Wpłaty ludności	Środki z budżetu państwa	Dotacje bezzwrotne z funduszy celowych	Kredyty i pożyczki	Inne środki (np. partrycypacja innych jednostek)	Ogółem środki na inwestycje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. zadania kontynuowane												
1. Budowa Gimnazjum	2000-2005	8 410 926	6 206 883	2 204 043	144 233			204 210		324 000	1 531 600	2 204 043
	2 005											
II. Zadania noworozpoczynane		13 493 205	202 162	4 856 043	141 554	0	260 000	151 293	30 000	1 076 000	3 197 196	4 856 043
Budowa wodociągu-Kosiły-Danowo	2 005	12 202 162	202 162	3 565 000			260 000			680 000	2 625 000	3 565 000
Dokumentacja na wodociągowanie Woźnawieś-Wojdy - Rajgród Kolonia Prawa. Dokumentacja na sieć kanalizacyjną Rybczyzna Woźnawieś	2 005	271 000	0	271 000						271 000		271 000
Budowa sieci i przyłączy wodociągowych w Biebrzy.	2 005	108 584		108 584	33 584			75 000				108 584
Modernizacja ul. Stanki i Jaćwieskiej.	2 005	762 929	0	762 929	24 440			76 293		90 000	572 196	762 929
Wykup dróg - Rybczyzna	2 005	35 000	0	35 000						35 000		35 000
Modernizacja drogi Beldą	2 005	65 500		65 500	35 500				30 000			65 500
Projekt drogi Woźnawieś - Kuligi	2 005	24 960		24 960	24 960							24 960

BUDŻET GMINY RAJGRÓD NA 2005 R.

(wielkości w poszczególnych działach
oraz niektórych rozdziałach
i paragrafach)

DOCHODY

Dział	Treść	Plan na 2005r.
010	Rolnictwo i leśnictwo	2 960 000
020	Leśnictwo	3 000
600	Transport i łączność	678 489
700	Gospodarka mieszkaniowa	350 000
750	Administracja publiczna	69 000
751	Urzędy naczelnych organów władzy	898
756	Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	2 588 100
	Różne rozliczenia	4 713 734
	Część oświatowa subwencji ogólnej	3 112 698
758	Subwencje ogólne z budżetu państwa	3 112 698
	Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	1 601 036
	Subwencje ogólne z budżetu państwa	1 601 036
801	Oświata i wychowanie	1 738 810
852	Pomoc społeczna	1 247 134
854	Pozostała działalność	80 000
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	100
921	Kultura i Ochrona Dziedzictwa	10 000

Razem dochody:
14 439 265

WYDATKI

Dział	Treść	Plan na 2005r.
010	Rolnictwo i leśnictwo	4 015 872
600	Transport i łączność	940 389
700	Gospodarka mieszkaniowa	158 071
	Dotacja przedmiotowa z budżetu dla zakładu budżetowego	124 071
710	Działalność usługowa	81 700
750	Administracja publiczna	1 325 508
751	Urzędy Naczelnych Organów Władzy Państwowej, Kontroli i Ochrony Prawa	898
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	84 228
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	25 946
757	Obsługa długu publicznego	201 504
758	Różne rozliczenia	50 000
	Oświata i wychowanie	6 000 443
	Szkoły podstawowe	2 119 706
	Dotacja dla szkoły niepublicznej	129 896
801	Przedszkola przy szkołach podstawowych	211 184
	Gimnazja	3 057 649
	Dowożenie uczniów do szkół	528 687
851	Ochrona zdrowia (Przeciwdziałanie alkoholizmowi)	84 414
852	Pomoc Społeczna	1 428 417
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	292 598
	Świetlice szkolne	111 895
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	308 187
	Oświetlenie ulic, placów i dróg	221 369
	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	144 840
921	Domy i Ośrodki Kultury, Świetlice i Kluby	30 278
	Biblioteki	104 562
	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeń	10 000
926	Kultura fizyczna i sport	6 000

Razem wydatki:
15 149 015

Rolnicy składają wnioski o dopłaty obszarowe

DRUGI RAZ JEST ŁATWIEJ

W dniu 2 marca 2005 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Rajgrodzie grajewski Zespół Doradztwa Rolniczego zorganizował spotkanie z rolnikami z gminy Rajgród. Na zebranie, które otworzył Burmistrz Rajgrodu - Zygmunt Dziądziak, przybyło wielu rolników; zabrakło miejsc siedzących. Pracownicy ZDR: Jan Lebedziński, Stefan Szejno i Zdzisław Dąbrowski poinformowali rolników o możliwościach skorzystania z unijnych funduszy strukturalnych. Omówiono również sposób składania tegorocznych wniosków o dopłaty obszarowe.

Z dniem 1 marca br. w UM w Rajgrodzie pracują panie: Małgorzata Cybula i Aldona Wysocka, które pod okiem mgr inż. Zdzisława Dąbrowskiego pomagają rolnikom z naszej gminy wypełniać wnioski o dopłaty obszarowe, przyjmują również wnioski wypełnione. Rolnicy takie wnioski powinni złożyć w terminie od 15 marca do 15 maja. Po 15 maja mogą jeszcze przez 25 dni składać wnioski, ale za każdy dzień zwłoki dopłata pomniejszana będzie o 1%. Zaś po upływie owych 25 dni tegoroczna dopłata obszarowa przepada w całości.

Wojciech Szczepkowski – dyrektor Podlaskiego Regionalnego Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa powiedział: - Każdy rolnik, który złożył wniosek w roku poprzed-

nim o dopłaty obszarowe, otrzyma w tym roku wniosek spersonalizowany, tj. wypełniona będzie już pierwsza strona zawierająca wszystkie dane osobowe. Wymienione będą też na odpowiedniej stronie wszystkie działki geodezyjne. Po otrzymaniu

tego wniosku należy sprawdzić, czy wszystkie zawarte tam dane są zgodne ze stanem rzeczywistym. W ciągu roku rolnik mógł nabyć nowe działki lub część działek sprzedać, więc stronę z wymienionymi numerami działek należy zaktualizować. Nie należy wypełniać nowego druku, ale wystarczy numery sprzedanych działek skreślić, a numery działek nabytych dopisać, stawiając przy każdym z zaistniałych przypadków odpowiednią parafkę wnioskodawcy. Trzeba też na nowo zaplanować stronę z planowanymi uprawami na rok bieżący.

Co roku kwota dopłat bezpośrednich wzrasta o 5%, licząc w euro. Niestety, czy będzie to więcej w złotych, zależy to od kursu euro.

Rolnicy, którzy nie składali wniosku w roku poprzednim, całą procedurę muszą zaczynać od nowa. Pierwszym krokiem jest więc złożenie wniosku o nadanie numeru wpisu do ewidencji producentów. O dalszych krokach informują dokładnie osoby w gminnym punkcie informacyjnym lub w oddziale Agencji.

J.S.

GWALT NA ORGANIZMIE

Alkohol wbrew temu, co wiele osób sądzi, wpływa negatywnie nie tylko na wątrobę. I tak w obwodowym układzie nerwowym powoduje zapalenie wielonerwowe, prowadzące do niedowładów i porażań. W autonomicznym układzie nerwowym wynikiem działania alkoholu może być neuropatia nerwu błędnego, którego uszkodzenie powoduje porażenie podniebienia miękkiego, gardła i krtani.

Z kolei najczęściej spotykane zmiany w układzie pokarmowym to przewlekłe stany zapalne błon śluzowych jamy ustnej, przełyku żołądka i dwunastnicy, zaburzenia perystaltyki jelit oraz upośledzone wchłanianie.

Większość alkoholu metabolizowana jest w wątrobie, która reaguje kolejno: stłuszczeniem, zapaleniem, zwłóknieniem i wreszcie marskością. Nieprawdą jest, że alkohol poprawia krążenie w naczyniach wieńcowych. Za to zwiększa skłonność do nadciśnienia.

U osób nadmiernie pijących często są spotykane przewlekłe zapalenia błony śluzowej tchawicy i oskrzeli, co prowadzi do zniszczenia rzęsek i gruczołów śluzowych. W konsekwencji następuje stopniowa utrata zdolności do usuwania z dróg oddechowych pyłków i bakterii.

Zagrożony jest także układ moczowy. Nadużywaniu alkoholu może towarzyszyć wzrost stężenia kwasu moczowego we krwi, a związane są z tym objawy dny moczowej oraz odkładanie się złogów magnezu w drogach moczowych.

Alkohol atakuje również układ hormonalny, powodując nieprawidłowe wydzielanie testosteronu i luteotropiny oraz zmniejszenie ruchliwości plemników. U mężczyzn dochodzi nieraz do feminizacji, która się objawia m.in. powiększeniem gruczołów piersiowych i osłabieniem zarostu na twarzy. Natomiast u kobiet do zaniku jajników i maskulinizacji, co oznacza m. in. zarost na górnej wardze i gruby głos.

Zmiany skórne powstają pośrednio i są skutkiem działania alkoholu na przewód pokarmowy i wątrobę. Najbardziej widoczne są przebarwienia i pajączkowate znamiona naczyń oraz przekrwienie twarzy z zapaleniem spojówek i obrzękami.

Alkohol powoduje też osłabienie systemu odpornościowego organizmu, co się wiąże ze zwiększeniem ryzyka zachorowania na nowotwory. U osób nadużywających występują powikłania psychiatryczne, jak ostre i przewlekłe psychozy alkoholowe, halucynozy i paranoja.

/na podstawie publikacji „Alkoholizm jako choroba” wydanej nakładem Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych/

Co słyszeć w powiecie?

XXV SESJA RADY POWIATU

W dniu 28 lutego 2005 r. odbyły się obrady XXV sesji Rady Powiatu Grajewskiego. Obrady w sali konferencyjnej prowadził przewodniczący Rady Powiatu Grajewskiego – Stanisław Koszakowski, który na wstępie powitał gości i radnych. Po przyjęciu porządku obrad głos zabrał przewodniczący Zarządu Powiatu – Jarosław Augustowski, który przekazał sprawozdanie z realizacji uchwał podjętych na poprzedniej sesji oraz o wydanych zarządzeniach. Radni podjęli uchwałę w sprawie wysokości i zasad realizacji środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Przeznaczonych na realizację w 2005 r. w powiecie grajewskim.

Radni podjęli kilka uchwał dotyczących finansów powiatowych; ustalając szczegółowe zasady gospodarowania dochodami własnymi, zlikwidowali środki specjalne, dokonali koniecz-

nych zmian budżetowych. Przyjęli również regulamin wynagrodzenia nauczycieli, dla których organem prowadzącym jest powiat.

Znowelizowali uchwałę w sprawie powołania Fundacji na Rzecz Rozwoju Szpitala Ogólnego w Grajewie.

Radni przyjęli plany pracy poszczególnych komisji Rady Powiatu.

XXVI SESJA RADY POWIATU

W dniu 22 marca 2005 r. w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Grajewie odbyła się XXVII sesja Rady Powiatu Grajewskiego.

Starosta J. Augustowski przedstawił sprawozdanie z wykonania uchwał Rady Powiatu i pracy Zarządu Powiatu w okresie od ostatniej sesji. Podano informacje o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego za 2004 r. na terenie powiatu grajewskiego. Kolejnymi punktami sesji były: podjęcie uchwał m.in. w sprawie zmian w budżecie powiatu, w sprawie wyboru banku prowadzącego bankową obsługę budżetu powiatu grajewskiego.

ANALIZA STANU BEZPIECZEŃSTWA PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA TERENIE POWIATU GRAJEWSKIEGO W 2004 R.

W 2004 r. na terenie powiatu grajewskiego i terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Grajewie zanotowano ogółem 1267 przestępstw (spadek o 171 przestępstw, tj. o 11,9% w stosunku do roku 2003) Pozwoliło to na osiągnięcie wskaźnika wykrywalności w wysokości 80,4% i był on wyższy o 2,6% od analogicznego wskaźnika z roku 2003.

W rozbiciu na poszczególne kategorie przestępstw dane te przedstawiają się następująco:

- przestępstw o charakterze kryminalnym – 672 (spadek o 178 – 20,24%);
- przestępstw o charakterze gospodarczym – 1211 (wzrost o 25 – 26%);
- przestępstw drogowych – 459 (spadek o 21 – 4,58%), w tym:
- wypadki drogowe – 51 (spadek o 4 – 7,27%),
- przestępstwa z art. 178a par. 1 i 2 – 108 (spadek o 27 – 6,22%).

W kategorii przestępstw o charakterze kryminalnym stwierdzono:

- zabójstw – nie odnotowano (spadek o 1 – 100%);
- zgwałceń – 7 (wzrost o 5 – 250%);
- kradzieży cudzej rzeczy – 195 (spadek o 6 – 2,3%);
- kradzieży samochodu – 17 (wzrost o 4 – 37%);
- krótkotrwałych użyć pojazdu – 1 (spadek o 8 – 88,9%);
- kradzieży z włamaniem – 141 (spadek o 21 – 12,9%);
- rozbojów, kradzieży rozbójniczych, wymuszeń rozbójniczych – 23 (spadek o 19 – 45,2%);
- uszkodzeń ciała – 21 (wzrost o 3 – 12,5%);
- bójek lub pobic – 37 (wzrost o 7 – 23,3%);
- uszkodzeń rzeczy – 44 (spadek o 12 – 21,4%);
- naruszeń ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – 45 (spadek o 78 – 63,4%);
- oszustw kryminalnych – 17 (spadek o 5 – 22,7%).

Najliczniejszą kategorią przestępstw w 2004 r., podobnie jak w 2003 r., były przestępstwa z art. 178, tj. kierowanie pojazdami mechanicznymi i innymi pojazdami w stanie nietrzeźwym, których stwierdzono 408 (5,22% spadku w stosunku do 2003 r.). Najwięcej ich odnotowano na terenie miasta Grajewa; dopiero w dalszej kolejności gminy: Szczuczyn, Grajewo, Rajgród, Radziłów i Wąszosz.

c.d.n.

na podstawie opracowania nadkomisarza Waldemara Roszkowskiego

REPATRIANCI W GRAJEWIE

Ustawa o repatriacji umożliwia powrót do kraju osobom, które na skutek deportacji, zesłań i innych prześladowań narodowościowych i politycznych nie mogły się w Polsce osiedlić.

Rząd RP traktuje prowadzenie akcji repatriacyjnej jako spełnienie moralnego obowiązku wynagrodzenia historycznych krzywd Rodakom zamieszkałym w azjatyckiej części byłego ZSRR. Grajewo także prowadzi starania, aby w najbliższym czasie przyjąć rodzinę. Odwiedzili już oni nasze miasto i widzieli swój przyszły dom. Będzie to prawdopodobnie budynek po straży pożarnej przy ul. Elckiej.

- Wszystko zależy od przetargu tego obiektu, a myślę, że to kwestia 2-3 miesięcy. Dostaniemy wtedy środki od Wojewody na remont. Będzie to rodzina wielopokoleniowa. Być może jedna osoba podejmie pracę w Muzeum Ziemi Grajewskiej – informuje wiceburmistrz Grajewa Waldemar Remfeld.

na podstawie: Magda Kosobudzka e-Grajewo.pl

Informacja o sytuacji pożarowej za 2004 r. w powiecie grajewskim.

W 2004 r. odnotowano 412 zdarzeń; w tym: 167 pożarów, 243 miejscowych zagrożeń i 2 fałszywe alarmy w dobrej wierze. Ogółem nastąpił spadek ilości zdarzeń o 94, w porównaniu z rokiem ubiegłym. Na spadek ilości zdarzeń miały wpływ:

- duża wilgotność gleby i ściółki leśnej spowodowana zwiększoną ilością opadów atmosferycznych,
- znaczne ograniczenie ruchu pojazdów ciężarowych na drodze krajowej nr 61, spowodowane jej modernizacją,
- poprawa infrastruktury dróg,
- poprawa infrastruktury komunalnej w mieście,
- niewystępowanie anomalii pogodowych na obszarze powiatu,
- podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej.

Zestawienie ilości zdarzeń w latach 2003-2004 - ogółem

Rodzaj zdarzenia	Zdarzenia w 2003r.		Zdarzenia w 2004r.		Tendencja + wzrost - spadek
	Ilość	%	Ilość	%	
pożary	245	48	167	40	-78
miejscowe zagrożenia	257	51	243	59	-14
alarmy fałszywe	4	>1	2	>1	-2
Razem	506		412		-94

Miejscowe zagrożenia – wypadki w komunikacji samochodowej, kolejowej, lotniczej, awarie przemysłowe, poszukiwanie ofiar utonięć, likwidowanie skutków anomalii pogodowych np. połamane drzewa, powódzie, uszkodzenia budynków.

Zestawienie ilości zdarzeń w latach 2003-2004 – pożary

Lp	Rodzaj pożaru	2003 r.	2004r.	Tendencja + wzrost / -spadek
		Ilość	Ilość	
1.	mały	188	150	-38
2.	średni	54	16	-38
3.	duży	3	1	-2
4.	bardzo duży	0	0	-
RAZEM		245	167	-78

Zestawienie ilości zdarzeń w latach 2003-2004 – miejscowe zagrożenia

Lp.	Rodzaj miejscowego zagrożenia	2003r.	2004r.	Tendencja + wzrost / -spadek
1	małe	19	23	+4
2	lokalne	235	220	-15
3	średnie	3	0	-3
4	duże	0	0	0
RAZEM		257	243	-14

Zestawienie strat podczas zdarzeń w latach 2003-2004

Lp.	Rodzaj zdarzenia	2003	2004
		Straty w tys. zł	Straty w tys. zł
1.	Pożar	2007	925
2.	M. z.	969	1077

Zestawienie uratowanego mienia podczas działań ratowniczych w latach 2003-2004

Lp.	Rodzaj zdarzenia	2003	2004
		Uratowane mienie w tys. zł	Uratowane mienie w tys. zł
1.	Pożar	8351	5403
2.	M. z.	34	80

Pożary i miejscowe zagrożenia w rozbiu na gminy

Obszar (teren)	Pożary		Miejscowe zagrożenia		Razem	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003
1. miasto Grajewo	103	141	109	126	212	267
2. gmina Grajewo	28	33	50	45	78	78
3. miasto i gmina Rajgród	21	34	35	31	56	65
4. miasto i gmina Szczuczyn	4	17	32	35	36	52
5. gmina Radziłów	8	13	6	12	14	25
6. gmina Wąsosz	3	7	11	8	14	15
Razem:	231	245	243	257	410	502

W 2004 r. w trakcie miejscowych zagrożeń śmierć poniosło 9 osób; podczas pożarów zdarzeń traumatycznych nie odnotowano. Analogicznie do 2003 r. ilość ofiar śmiertelnych utrzymała się na tym samym poziomie.

W ubiegłym roku w trakcie zdarzeń rannych zostało 105 osób w tym 6 dzieci wszyscy w podczas miejscowych zagrożeń. Natomiast w 2003r. ogólna liczba osób rannych wyniosła 107, z czego: 101 w wyniku miejscowych zagrożeń, a 6 podczas pożarów.

W 2004 r. na terenie miasta i gminy Rajgród zanotowano 56 akcji ratowniczych, co stanowi 13,6% wszystkich powstałych na terenie powiatu zdarzeń. Natomiast w 2003 r. zanotowano 65 akcji w gminie, co dało w skali powiatu 12,8% odnotowanych interwencji.

Sporządził:
mł. kpt. Kazimierz Golubiewski.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE W POWIECIE GRAJEWSKIM ZAPRASZAJĄ

Zespół Szkół i adres	Typ szkoły	Profile kształcenia i zawody	Liczba oddziałów	Ilość miejsc	Okres nauki
Zespół Szkół nr 1 w Grajewie, ul. Mickiewicza 3 19-200 Grajewo tel. 272 20 96, fax 272 24 13 e-mail: lograjewo@op.pl www.lograjewo.neostrada.pl	Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika		8	240	3
	I Liceum Profilowane	Profil zarządzanie informacją	1	30	3
	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zaoczne		1	30	3
	I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące		2	60	2
			12	360 MIEJSC	
Zespół Szkół nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie ul. Woj. Polskiego 84 19-203 Grajewo tel. i fax 272-31-81 e-mail: zsnr2grajewo@wp.pl www.zs2.grajewo.prv.pl	II Liceum Ogólnokształcące		2	60	3
	II Liceum Profilowane	Profil zarządzanie informacją	1	30	3
	Technikum	Technik organizacji usług gastronomicznych	1	30	4
		Technik ekonomista*	1	30	4
	Szkoła Policealna	Technik ekonomista	1	30	2
		Technik informatyk*	1	30	1
		Technik obsługi turystycznej*	1	30	2
	Szkoła Policealna Zaoczna **	Technik ekonomista	1	30	2
Technik obsługi turystycznej		1	30	2	
			10	300 MIEJSC	
Zespół Szkół w Wojewodzinie Wojewodzin 52 19-200 Grajewo tel. i fax 272 22 31 e-mail: zswojewodzin@op.pl www.wojewodzin.win.pl	Liceum Profilowane	Profil kształtowanie środowiska	1	30	3
	Technikum	Technik ekonomista	1	30	4
		Technik żywienia i gospodarstwa domowego	1	30	4
		Technik hotelarstwa	1	30	4
		Technik rolnik*	1	30	4
		Technik architektury krajobrazu*	1	30	4
	Policealne Studium Zawodowe	Technik informatyk	1	30	2
		Technik organizacji usług gastronomicznych*	1	30	2
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Oddziały wielozawodowe – monter instalacji i urządzeń sanitarnych, ogrodnik, piekacz, cukiernik, rolnik, rzeźnik-wędliniarz, fryzjer, kucharz małej gastronomii, kelner, kamieniarz, murarz, sprzedawca, dekarz, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, malarz-tapeciarz, mechanik, operator pojazdów i maszyn rolniczych, elektromechanik, stolarz, tapicer, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, betoniarz*.	2	60	2-3
	Technikum Uzupełniające**	Technik technologii żywności	1	30	2
			11	330 MIEJSC	
Zespół Szkół im. Bolesława Podedworneho w Nieckowie Nieckowo 19-203 Szczuczyn tel. i fax 272-51-74 e-mail: nieckowo@poczta.onet.pl	Liceum Profilowane	Profil ekonomiczno-administracyjny	1	30	3
	Technikum	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	1	30	4
		Technik rolnik	1	30	4
		Technik ekonomista*	1	30	4
	Technikum dla Dorosłych Zaoczne	Technik rolnik	1	30	4
	Szkoła Policealna	Technik administracji	1	30	2
		Technik informatyk	1	30	2
		Technik rolnik	1	30	2
Technikum Uzupełniające dla Dorosłych**	Technik mechanizacji rolnictwa	1	30	3	
Liceum Profilowane dla Dorosłych**	Profil usługowo-gospodarczy	1	30	3	
			10	300 MIEJSC	
Zespół Szkół w Szczuczynie Ul. Szczuki 1 19-230 Szczuczyn tel. 272 50 12 fax 273 52 86 e-mail: szkzsz@tenbit.pl www.zswszczuczynie.webpark.pl	Liceum Ogólnokształcące		2	60	3
	Technikum	Zawód technik mechanik	2	60	4
	Technikum Uzupełniające	Zawód technik mechanik	1	30	3
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Mechanik pojazdów samochodowych	1	30	3
		Ślusarz	1	30	3
		Elektronik pojazdów samochodowych	1	30	3
		Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych	1	30	3
	Szkoła Policealna	Zawód technik mechanik	1	30	2
		Zawód technik prac biurowych*	1	30	2
	Technikum Zaoczne	Zawód technik mechanik	1	30	4
	Liceum Ogólnokształcące Zaoczne		1	30	3
Liceum Uzupełniające**		1	30	2	
			14	420 MIEJSC	
Zespół szkół Specjalnych w Grajewie Ul. Elcka 11, 19-200 Grajewo tel. 272 31 15 e-mail: zssg3@wp.pl	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	Oddział wielozawodowy – cukiernik, piekacz, stolarz, murarz	1	16	3
	Szkoła przysposabiająca do pracy zawodowej		1	8	3
			2	24 MIEJSCA	

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie ul. Mickiewicza 3 19-200 Grajewo, tel. 272 35 87 e-mail pppgrajewo@wp.pl

*-nowe kierunki w szkołach już funkcjonujących
**-szkoły projektowane

CO SŁYCHAĆ W SZKOLE?

Uroczystości szkolne

Tradycyjny Dzień Kobiet obchodzono wspólnie w rajgrodzkich szkołach: podstawowej i gimnazjum. Uczniowie szkoły podstawowej pod kierunkiem nauczycieli: Jerzego Prostki i Bogdana Noruka przedstawili okolicznościowy program artystyczny, który licznym widzom, a zwłaszcza PANIOM bardzo podobał się. Potem życzenia wszystkim Paniom pracującym w szkole złożyli: w imieniu uczniów – Wojtek Dąbrowski i w imieniu pracowników dyrektorzy – Arkadiusz Klimaszewski i Zygmunt Tarnacki.

Tradycyjny Dzień Samorządności w tym roku odbył się w szkołach na terenie gminy Rajgród w dniu 23 marca. Samorządy uczniowskie przygotowały konkursy, zawody i turnieje sportowe. Mimo jeszcze zimowej aury nastroje uczestników były już wiosenne.

Dyrektor z Wojewodziny z wizytą w gimnazjum

Wybór szkoły i zawodu

W dniach 9 i 10 marca 2005 r. w gimnazjum w Rajgrodzie z uczniami klas trzecich spotkali się instruktorzy z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej z Łomży, którzy przyjechali na zaproszenie dyrektora szkoły mgr Zygmunta Tarnackiego. Przeprowadzili lekcje na temat wyboru przyszłego zawodu i w tym kontekście również szkoły ponadgimnazjalnej. Na podstawie różnych testów i badań gimnazjaliści rozpoznawali swoje predyspozycje zawodowe. Dowiedzieli się również jakie zasady i kryteria należy brać pod uwagę przy wyborze zawodu w którym chcieliby w przyszłości pracować.

Profilaktyka w szkole

Natomiast w piątek, 11 marca 2005 r., z uczniami rajgrodzkiego gimnazjum spotkała się kurator sądowy z Sądu Rejonowego w Grajewie. Jest to jedna z form realizacji programu profilaktycznego realizowanego w szkole. Gimnazjaliści dowiedzieli się jakie sankcje prawne może przynieść nieodpowiednie zachowanie uczniów w szkole i także poza szkołą. Zostali też uświadomieni, jak należy unikać zagrożeń przed uzależnieniami od papierosów, alkoholu i narkotyków.

Co roku nasze gimnazjum odwiedzają przedstawiciele ze szkół ponadgimnazjalnych żeby zaprezentować swoje placówki i zachęcić absolwentów do nauki w ich szkole. Pierwszy przyjechał mgr Karol Chojnowski - dyrektor Zespołu Szkół w Wojewodzinie – szkoły od lat zaprzyjaźnionej z naszym gimnazjum.

Konkurs historyczny w Grajewie

Jesteśmy co roku zapraszani do tej szkoły na memoriał Wojciecha Rogowskiego i Święto Ziemi, przywieźliśmy stamtąd wiele nagród. Dużo naszych byłych uczniów kształci się w tej szkole, można tam zdobyć atrakcyjne zawody, uzyskać prawo jazdy i także wyjechać na praktykę zagraniczną. Po spotkaniu z gimnazjalistami dyrektor Gimnazjum w Rajgrodzie – mgr Zygmunt Tarnacki zaprosił gościa do zwiedzenia nowo wybudowanej hali sportowej i budowanego kompleksu szkoły. Dyrektor ponadgimnazjalnej szkoły był pod wrażeniem okazałego i pięknie położonego obiektu. Stwierdził, że nie widział tak pięknie położonej szkoły i gratulował trafności decyzji o jej budowie. Jego zdaniem, w przyszłości może to być wspaniała baza rekreacyjno-sportowa nie tylko dla uczniów, ale również i dla sportowców wyczynowych.

Pedagogizacja rodziców

W niedzielę, 20 marca 2005 r., odbyło się zebranie rodziców klas trzecich rajgrodzkiego gimnazjum. Na początku dyrektor szkoły poinformował zebranych o zasadach organizacji tegorocznego egzaminu gimnazjalnego. Następnie przedstawił stan prac nad tworzeniem programu rozwoju szkoły na 5 lat i raportu z wewnętrznego mierzenia jakości pracy szkoły. Przypomnił rodzicom, że jest już ustalona misja i wizja szkoły oraz priorytety, jest to efekt przemyśleń uczniów, rodziców i nauczycieli. Poprosił rodziców o aktywniejszy udział w pracach nad tworzeniem i realizacją planów pracy szkoły, a zwłaszcza profilaktyki i wychowania. Poprzez te programy nauczyciele starają się zapobiegać i walczyć z problemami patologii i uzależnień, takich jak palenie papierosów, picie alkoholu, czy używanie narkotyków. Sami nie osiągną pożądanego sukcesu jeżeli rodzice nie włączą się aktywnie do współpracy ze szkołą. Wskazują również na to wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w tym roku szkolnym wśród uczniów i rodziców. (dyrektor zaprezentował i omówił wyniki 3 ankiet i przedstawił najważniejsze wnioski z nich wypływające). Poinformował również, że nauczyciele gimnazjum nieodpłatnie przeprowadzają dodatkowe lekcje dla chętnych uczniów (słabszych i lepszych) z takich przedmiotów jak: matematyka, geografia, fizyka i historia. Są również organizowane zajęcia pozalekcyjne w ramach SKS, które społecznie prowadzi nauczyciel w-f w gimnazjum mgr Cezary Maciorowski. Potem rodzice spotkali się z wychowawcami w klasach i tam uzyskali informacje o aktualnych postępach w nauce i zachowaniu swoich

Dzień Kobiet w szkole

dzieci. Omówiono również sposób zorganizowania pożegnania absolwentów na koniec roku szkolnego. Na zakończenie, nauczyciele przygotowujący raport z mierzenia jakości pracy szkoły, przeprowadzili wywiady z określoną grupą rodziców.

Szkolne Konkursy

W czwartek, 10 marca 2005 r., uczennice rajgrodzkiego gimnazjum: Kamila Noruk i Anna Radzio wzięły udział w VI Międzygimnazjalnym Konkursie Historycznym pod hasłem: "Polska Jagiellonów" i patronatem Powiatu Grajewskiego. Celem konkursu było rozbudzanie zainteresowania przeszłością oraz kształcenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji i prezentacji swoich wiadomości, a także nawiązanie współpracy między gimnazjami. Konkurs zorganizowali nauczyciele historii z Gimnazjum nr 2 w Grajewie i to już po raz szósty. Drużyna rajgrodzka zajęła 4 miejsce i w nagrodę otrzymała dyplomy i książki. Do konkursu gimnazjalistki przygotowała mgr Halina Jęczelewska.

Tradycyjny konkurs matematyczny „KANGUR” odbył się w Rajgrodzie 17 marca 2005 r. Udział wzięli uczniowie ze wszystkich szkół z gminy Rajgród, łącznie 67 dziewcząt i chłopców. Nad organizacją konkursu czuwała nauczycielka matematyki mgr Małgorzata Gorlo - Obrycka.

Z.T.

SPORT W GMINIE RAJGRÓD

W niedzielę, 27 lutego 2005 r., odbyło się zebranie sprawozdawcze – wyborcze LZS Europa-Jegrznia-Rajgród. Sprawozdanie z działalności klubu przedstawił Jan Zyskowski, potem odbyła się dyskusja. W wypowiedziach podkreślano, że sukcesem było utrzymanie w rozgrywkach dwóch drużyn (młodzieżowej i seniorów) mimo dużych trudności finansowych. Było to możliwe dzięki społecznemu zaangażowaniu grupy ludzi, którzy nieodpłatnie poświęcali czas dla dobra klubu, a także przychylną postawie miejscowych władz i sponsorów. Im wszystkim należy się wielkie podziękowanie, podkreślali zebrani w dyskusji wśród których był również burmistrz Rajgródu Zygmunt Dziądziak. Zabierając głos powiedział, że w przyszłości należy sporządzić projekt zagospodarowania terenu wokół nowego budynku gimnazjum, który będzie uwzględniał kompleks boisk i urządzeń sportowych służących szkole i klubowi. Pan Adam Zimiński stwierdził, że należą się słowa uznania dla Pana burmistrza za decyzję szybkiego oddania do użytku hali sportowej, bo od początku ma ona powodzenie wśród dzieci, młodzieży i także dorosłych. Potem odbyły się wybory, powołano nowy Zarząd w następującym składzie:

- Przewodniczący – Zygmunt Dziądziak,
  - Zastępca - Jan Zyskowski,
  - Sekretarz - Zygmunt Tarnacki,
  - Skarbnik - Jerzy Dembski,
  - Członkowie: Andrzej Graczewski;
- oraz Komisję Rewizyjną :
- Artur Krzyżewski – przewodniczący,
  - Krzysztof Kalinowski i Adam Zimiński – członkowie.

**Powiatowy
turniej
piłki nożnej
o puchar
Dyrektora
Gimnazjum**

Hala sportowa przy gimnazjum tętni życiem

Praktycznie od początku nowego roku 2005 życie sportowe w gminie Rajgród znacznie ożywiło się po oddaniu do użytku hali sportowej przy Gimnazjum w Rajgrodzie. Jest to pierwszy w dziejach Rajgródu tak piękny i duży (30m x 18m) obiekt sportowy. O tym, jak był bardzo potrzebny świadczy wręcz obłętnie dzieci i młodzieży szkolnej, która bez względu na porę dnia i pogodę przybywa tu, żeby grać i ćwiczyć na prawdziwej hali sportowej. Nie brakuje również kibiców, którzy wygodnie siedząc mogą z balkonu obserwować zmagania sportowe. A jest ich dużo, rangi szkolnej, gminnej i powiatowej. Opiekun obiektu - Pan Andrzej Graczewski jest też wielkim miłośnikiem sportu i wie najlepiej, jakie są oczekiwania młodzieży i dorosłych w tym względzie. Bogaty zestaw imprez sportowych rozpoczął się zwłaszcza w ostatnie ferie zimowe i trwa w dalszym ciągu.

O niektórych pisaliśmy już w poprzednim numerze „RE” Do ważniejszych imprez sportowych możemy zaliczyć :

- gminny turniej tenisa stołowego,
- powiatowy turniej tenisa stołowego o puchar LZS,
- halowy turniej piłki nożnej drużyn zakładowych i osiedlowych z gminy Rajgród,
- powiatowy - halowy turniej piłki nożnej gimnazjalistów o puchar dyrektora Gimnazjum w Rajgrodzie,
- gminny turniej piłki nożnej szkół podstawowych o puchar dyrektora Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Rajgrodzie ,
- zajęcia SKS gimnazjalistów (dziewcząt i chłopców), prowadzone nieodpłatnie przez nauczycieli,
- cotygodniowe treningi siatkarki – osoby dorosłe.

W halowym turnieju piłki nożnej drużyn zakładowych i osiedlowych w niedzielę, 27 lutego, rozegrano finały, w wyniku których ustalono kolejność 4 najlepszych drużyn :

- I miejsce – TAMA,
- II miejsce - OSIEDLE – Rogard,
- III miejsce – BIEBRZA.
- IV miejsce – NAUCZYCIELE.

Gratulacje najlepszym drużynom złożył i wręczył puchary ich kapitanom burmistrz Rajgródu - Zygmunt Dziądziak. Podziękował zawodnikom za ambitną postawę sportową i kibicom za gorący doping podczas turnieju. Puchary ufundowała Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rajgrodzie.

W powiatowym turnieju piłki nożnej gimnazjalistów o puchar dyrektora Gimnazjum w Rajgrodzie – mgr. Zygmunta Tarnackiego, który odbył się w sobotę, 12 marca 2005 r., kolejność drużyn była następująca:

- I miejsce - Gimnazjum nr 1 w Grajewie,
- II miejsce - Gimnazjum nr 1 w Augustowie,
- III miejsce - Gimnazjum nr 2 w Grajewie,
- IV miejsce - Gimnazjum w Rajgrodzie - Coca Cola,
- V miejsce - Gimnazjum w Rajgrodzie,
- VI miejsce - Gimnazjum w Szczuczynie.

Królem strzelców turnieju został Adam Lagumina z Augustowa, który strzelił 11 bramek. Zawody prowadził sędzia Podlaskiego związku sędziów Marcin Niebrzydowski. Turniej, który stał na wysokim poziomie organizacyjnym i sportowym przeprowadzili : Cezary Maciorowski i Andrzej Graczewski.

W turnieju piłkarskim szkół podstawowych o puchar dyrektora Szkoły Podstawowej w Rajgrodzie mgr. Arkadiusza Klimaszewskiego, który odbył się w niedzielę, 13 marca 2005 r., kolejność drużyn była następująca :

- I miejsce - SP Rajgród III,
- II miejsce - SP Rajgród I,
- III miejsce - SP Rajgród II,
- IV miejsce - SP Rydzewo I.

Łącznie w turnieju udział wzięły : 4 drużyny z Rajgródu, 2 z Rydzewa, i po jednej z Beldy i Woznejwsi. Turniej, który był pełen emocji i wrażeń, a czasami także skrytych łez przeprowadzili : Jerzy Prostko i Andrzej Graczewski.

Na hali sportowej ćwiczą uczniowie w ramach zajęć wychowania fizycznego i także w ramach zajęć pozalekcyjnych – tzw. SKS. Te ostatnie prowadzą nauczyciele nieodpłatnie, a w każdą środę w treningach uczestniczą dwie grupy dziewcząt i chłopców z Gimnazjum w Rajgrodzie. Natomiast we wtorki o godz 18.00 grają w piłkę siatkową dorośli : panie i panowie, zapraszamy do udziału innych mieszkańców gminy Rajgród – hala sportowa jest dostępna dla wszystkich, bo przecież sport to zdrowie.

Z.T.

Czy przyjdzie nam żyć obok odpadów promieniotwórczych?

SZOKUJĄCA WIADOMOŚĆ

Wiadomość, jaka została opublikowana w „Gazecie Współczesnej” (18-20 marca 2005r.) zelektryzowała społeczeństwo kilku gmin województwa podlaskiego, samorządy tych gmin oraz działaczy proekologicznych w północno-wschodniej Polsce. Okazało się, że przed kilku laty zespół ekspertów Państwowej Agencji Atomistyki przebadał całą Polskę pod względem przydatności jej struktur geologicznych na potencjalne składowisko odpadów radioaktywnych. Wyznaczono wówczas dwa obszary: w Bydgoskiem oraz na terenie obecnego województwa podlaskiego. Przechowywanie odpadów pochodzących z reaktorów jądrowych wymaga głębokościowych składowisk, które gwarantują nie przenikanie i skażenie warstw geologicznych. Dlatego wybrano kilka miejsc w byłym woj. Bydgoskim, gdzie znajdują się grube pokłady soli oraz wskazano cztery lokalizacje na terenie naszego województwa, gdzie na odpowiedniej głębokości są twarde skały granitowe. Potencjalnymi składowiskami odpadów radioaktywnych, zwożonych tu z całej Polski, mogą być: Kruszyniany w gminie

Krynki, Tajno w gminie Bargłów Kościelny, Rydzewo w gminie Rajgród oraz jedno miejsce w gminie Krasnopol.

Naukowcy z PAA zapewniają, że jest to daleka przyszłość, bo takie składowisko powstanie wówczas, kiedy w Polsce pobudowana zostanie elektrownia atomowa. Jednocześnie wskazują, że kiedy wyczerpią się zasoby węgla, aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne kraju, taka elektrownia z pewnością zostanie pobudowana. Zużyty materiał rozszczepialny gromadzi się przez kilkadziesiąt lat przy elektrowni, a dopiero potem wywozi się do głębokiego wysypiska. Nie zmienia to faktu, że nasze dzieci lub wnuki mogą mieszkać w sąsiedztwie składowiska materiałów radioaktywnych. Czy wówczas będą mieli atut gminy ekologicznej? Czy wyprodukowane przez nich mleko spełni wszystkie parametry dopuszczające je na rynek? Jaki poziom stresu będzie im towarzyszył, jeżeli będą mieszkać w pobliżu takiego składowiska?

Nadzieja jest w jednym wysypisku odpadów radioaktywnych dla całej Europy. Naukowcy z Unii Europejskiej już zaczęli na ten temat myśleć. Oby nie wybrali lokalizacji wskazanej przez Polską Agencję Atomistyki.

Inf.wł.

W SZKOLE W RYDZIEWIE

Spotkanie z rodzicami

Nauczyciele i wychowawcy Szkoły Podstawowej w Rydzewie spotykają się z rodzicami uczniów co miesiąc w ramach „Otwartych Dni”. Są to spotkania indywidualne rodziców z nauczycielami poszczególnych przedmiotów.

24 lutego 2005r odbyło się zebranie ogółu rodziców z Panem Dyrektorem, Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców Szkoły Podstawowej w Rydzewie.

Dyrektor szkoły powitał przybyłych gości i przedstawił porządek zebrania, który został przyjęty jednogłośnie. Następnie dokonał analizy pracy szkoły za I półrocze. Zauważył, że kalendarium imprez okolicznościowych zostało w pełni zrealizowane, a nawet poszerzone o nowe inicjatywy niektórych nauczycieli. Takich imprez w I półroczu odbyło się 27. podkreślił, że na szczególne uznanie zasługuje zajęcie I miejsca naszych uczniów w Dekanalnym Przeglądzie Jasełek w Rajgrodzie.

Następnie podsumował pracę dydaktyczno- wychowawczą szkoły oraz wręczył 31 listów gratulacyjnych rodzicom najlepszych uczniów. Rodzice byli dumni ze swoich pociech.

Podsumowana została również praca biblioteki szkolnej. Bibliotekarka, Pani Cecylia Mroziewska, przedstawiła stan czytelnictwa oraz zwróciła się z prośbą, aby rodzice w ramach akcji „Podaruj książkę bibliotece” zakupili jedną książkę od rodziny, żeby urozmaicić księgozbiór biblioteczny. Inicjatywa spotkała się z akceptacją i uznaniem.

Kolejny etap spotkania, to wybór Rady Rodziców na nową kadencję. Pan dyrektor Sławomir Obyrcycki podziękował obecnej Radzie za współpracę. Zgłoszono 9 kandydatów do nowej Rady. W wyniku demokratycznego i tajnego głosowania wyłoniono nowy skład.

Komisja skrutacyjna w składzie:

1. Jadwiga Chmielewska
2. Barbara Wiśniewska
3. Tomasz Borkowski

Czuwała nad prawidłowym przebiegiem głosowania i dokonała zliczenia głosów. W skład nowej Rady Rodziców weszły następujące osoby:

1. Pani Agnieszka Jabłońska- przewodniczący
2. Pani Anna Poniatowska- zastępca przewodniczącej
3. Pan Józef Zyskowski- skarbnik
4. Pan Witold Mieczkowski- członek rady
5. Pan Romuald Malinowski- członek rady

Ustalono także skład Komisji Rewizyjnej:

1. Pani Iwona Poniatowska
2. Pani Elżbieta Stankiewicz
3. Pani Katarzyna Gbur
4. Pani Bogumiła Rydzewska

Pan dyrektor pogratulował nowym członkom rady i życzył owocnej współpracy.

Następnie dyrektor przedstawił wytyczne do pracy w II półroczu. Podkreślił potrzebę promocji szkoły. Na łamach „Ech Rajgrodzkich” promocją zajęła się Pani Jadwiga Chmielewska. Z inicjatywy Pani Cecylii Mroziewskiej w styczniu 2005r ukazał się pierwszy numer naszej gazetki szkolnej. Będzie to miesięcznik redagowany wspólnie z uczniami, nauczycielami i rodzicami. Zaprosił do współpracy wszystkich chętnych.

Pan dyrektor podziękował rodzicom za przybycie i zaprosił do klas na indywidualne spotkania z wychowawcami. Wychowawcy wręczyli cenzurki i omówili osiągnięcia uczniów w I półroczu.

mgr Jadwiga Chmielewska

Gazeta szkolna

Ukazał się już trzeci numer gazetki szkolnej Szkoły Podstawowej w Rydzewie. Po raz ostatni ukazała się ona bez tytułu. W ogłoszonym konkursie na nazwę gazetki spłynęło 70 propozycji. Jest z czego wybierać i następny numer będzie już miał swoją nazwę.

W najnowszym numerze można przeczytać o:

- Peregrynacji Obrazu Miłosierdzia Bożego w parafii w Rydzewie
- Walentynkach
- Konkursie plastycznym i czytelnictwym związanym z twórczością Jana Brzechwy
- Podsumowaniu pracy szkoły za I semestr i nowej Radzie Rodziców

Poza tym uczniowie opisali ciekawą lekcję przyrody i turniej „Jeden z dziecięciu” z jednej tylko kategorii- przyroda.

Sukcesem jest, że do redagowania włączyli się uczniowie i rodzice.

Są już pomysły na kolejny numer

„Podaruj książkę bibliotece”

Wszyscy zdajemy sobie sprawę jak bardzo ważna jest umiejętność czytania. Jest takie powiedzenie „trening czyni mistrzem”. Z czytaniem jest podobnie. Od lat, w Szkole Podstawowej w Rydzewie, na wszystkich spotkaniach, uczniowie i ich rodzice są przekonywani o konieczności czytania. W czasach, kiedy oferowane są inne rozrywki, czytanie schodzi na dalszy plan. Jednak nic tak nie rozwija wyobraźni jak samodzielne czytanie. Aby dzieci sięgały po książki muszą mieć do nich łatwy dostęp. To gwarantują biblioteki szkolne i nie tylko. Musi być również w tych bibliotekach wybór, tak aby każde dziecko znalazło coś dla siebie.

W ramach akcji ogłoszonej przez panią Cecylię Mroziewską do biblioteki szkolnej zaczęły docierać nowe książki. Do chwili, kiedy piszę ten tekst, biblioteka w Rydzewie wzbogaciła się o 17 nowych tytułów. Darczyńcami są rodzice uczniów oraz nauczyciele. Tradycją stało się, że jeżeli już ktoś zdecydował się na podarowanie książki do szkoły, jest to pozycja dobrze wydana lub też kilka pozycji.

Dziękujemy wszystkim darczyńcom i czekamy na innych, którzy przyłączy się do naszej akcji.

Sławomir Obyrcycki

Moje podróże małe i duże

Niemcy

Dziś, kiedy mamy jedno państwo niemieckie i praktycznie granica nie istnieje, wyjazd za Odrę nie jest specjalną atrakcją. Ale nie zawsze tak było. Niemiecka Republika Demokratyczna, bo tak nazywało się królestwo Honeckera, była krajem raczej trudno dostępnym. Trzeba było mieć zaproszenie. Przypadkiem nawiązali z nami kontakt leśnicy pracujący w Nadleśnictwie Haggenow, koło Schwerina. Najpierw pojechałem z delegacją Zakładów Mięsnych z Elku. Na granicy celnicy niemieccy wzięli mnie na kontrolę.

Jechałem po cywilnemu, a mundur miałem w walizce. W tym czasie na mundurze nosiło się baretki odznaczeń. Ilość kolorowych wstążek, a może dębowe liście i kwadraty na patkach zrobiły takie wrażenie na kontrolujących, że zamarli w bezdechu, zasalutowali i skończyli kontrolę zanim się zaczęła. Następnym razem jechałem z grupą leśników i jechaliśmy w mundurach. Problemów na granicy nie było. Był to kraj lepiej zaopatrzony w niektóre produkty. Kupić można było, ale trudniej wywieźć. Jeden z moich leśniczych miał kupić żonie buty i biustonosz. Z wyborem butów nie było problemu, miał wymiar stopy taki jak żona. Biustonosz też udało mu się kupić bez trudu. Po prostu sprawdził wymiary u kilku ekspedientek. A że był to chłopak przystojny - panie bez oporu pozwalały szukać wymiaru takiego, jaki miała jego żona i jeszcze radośnie chichotały. Wieczorem Tadeusz załamał się, gdy życzliwi koledzy przekonali go, że buty na granicy skonfiskują celnicy. Gdzieś o północy usłyszałem, że na korytarzu ktoś pada, wstaje, klnie, znów pada. Na wszelki wypadek wyskoczyłem z łóżka. Okazało się, że Tadeusz trenuje chodzenie w damskich kozakach z wysokim obcasem. W konsekwencji tej determinacji był udany przemyt. Kryształna była zadowolona. O tym, jak szukał właściwego rozmiaru biustonosza nie jej nie powiedzieliśmy.

Wyprawy do NRD były zawsze dobrze przez gospodarzy przygotowane. Ostatnia wyprawa zbiegła się z czterdziestą rocznicą istnienia państwa. Była uroczysta akademia. Siedziałem w prezydium. Wręczano dyplomy i medale. Pracownicy przyjmowali je z wyraźnym lekceważeniem. Premie w postaci kopert z markami brali natomiast z wyraźną satysfakcją. W pewnym momencie wiszący za nami sztandar Republiki z łomotem walnął o ziemię. Przełożony mego gospodarza podniósł go z namaszczeniem i powiesił ponownie. Na sali zapanowała atmosfera rozbawienia, a był to prooczy wypadek. Kilka miesięcy potem NRD przestała istnieć. Ze ścian zdjęto wszechobecny portret przywódcy. Wisiały wszędzie z wyjątkiem toalet. Mimo, że stale czuło się na plecach oddech służb specjalnych, atmosfera spotkań była dobra. W czasie ostatniego naszego pobytu zaproszono nas do domów, wcześniej spotykaliśmy się tylko publicznie. Najbardziej miłym wspomnieniem było dla mnie polowanie na daniele, których w Polsce nie mamy zbyt wiele. Przywiozłem piękne łopaty byka strzelonego koło Jasnitz, w obwodzie, gdzie polował enerderski führer Honecker. Mniej miłym wspomnieniem była obecność żołnierzy radzieckich z literami CB na pagonach. Nasze mundury leśników wyglądały też obco i nie zawsze w oczach tubylców malowała się życzliwość. Mimo wszystko znacznie przyjemniejsza atmosfera panowała w Niemieckiej Republice Federalnej. Pierwszy raz pojechałem tam na paszporcie służbowym do Pałacu Reńskiego. Potężne wiatry połozły tysiące hektarów lasu i potrzebna była pomoc. Wiadomo, że germańska natura jest taka, że gdy coś lub czegoś potrzebuje, potrafi być taka miła, że aż strach. Wszyscy starali się zrobić na nas dobre wrażenie i muszę przyznać, że się im to udało. Przed odjazdem Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych wyznaczył mnie na nieformalnego szefa grupy. Podany oficjalnie, jako szef delegacji, kolega miał się słuchać moich poleceń. Stało się to przyczyną ciągu zabawnych zdarzeń. Nasz tłumacz, który mówił biegle po niemiecku, miał wykształcenie nie leśne i tłumacząc w lesie, nie potrafił przekazać nazw drzew i roślin po polsku. Ja te drzewa znałem z racji mojego wykształcenia, choć nie znałem ich nazw niemieckich. Pomagałem mu tłumaczyć. Uznano więc, że władam bieglej niemieckim niż tłumacz, ale niewia-

domo czemu kryję się z tym. Kiedy jeszcze zauważono, że szef grupy liczy się z moim zdaniem wręcz demonstracyjnie, sklasyfikowano mnie jako „ornitologa” czyli jakiegoś polskiego opiekuna. Po prostu nie mogli sobie wyobrazić polskiej delegacji bez przedstawiciela służb specjalnych. Ciągłe zagadywali mnie po niemiecku i próbowali robić fotografie. Ja oczywiście dokładałem starań by się im udało. Była to pyszna zabawa.

W połowie lat osiemdziesiątych, kiedy otwarto się granice na Mazury, zaczęły przyjeżdżać wycieczki z Niemiec. Wraz z żoną prowadziłem pokój gościnny w naszym domu. Była to bardzo dochodowa działalność i okazja do poznania ciekawych ludzi. Trafiali się turyści z całej Europy. Kiedy tylko brakowało miejsc w zajeździe w Nowej Wsi dostawialiśmy gości. Kiedyś trafiła do nas rodzina Tewes z Wartburga koło Casel. Karol Tewes urodził się w Nowej Wsi Elckiej przed wojną. Mówił trochę po polsku. Był inwalidą wojennym. Pod Monte Cassino kula strzaskala mu prawy łokieć. Był to czas bardzo trudny, w sklepach brakowało praktycznie wszystkiego. Trzeba było niezwyklej zaradności, aby zdobyć zaopatrzenie potrzebne do godnego przyjęcia gości. Karol Tewes pokazał mi swój dom rodzinny w Nowej Wsi i napis na słupku ogrodzenia, który zrobił jego ojciec. Pomagałem mu odnaleźć miejsca z czasów jego młodości. Był to bardzo przywoity człowiek i żarliwy katolik. Musiałem pojechać na naradę do Białegostoku. Poprosił, abym odszukał w Ciemnoszyjach jego polskich kolegów

z okresu wojny, z którymi pracował, zanim wzięto go do wojska w przedsiębiorstwie budowlanym organizacji Todt. Opowiadał, że przenościł dla nich walizki z towarami na handel przez kontrolę na stacji w Białymstoku. Okazało się, że jeden z nich żyje. W ostatnich latach wojny ożenił i miał dziecko. Żona i synek zostali zabici przez wycofujące się wojska niemieckie. Nigdy się potem już nie ożenił. Mimo tej tragedii z zadowoleniem przyjął wiadomość o możliwości spotkania z „małym Karolkiem” jak się wyraził. Kiedy widziałem ich powitanie byłem pewien, że Karol Teres to porządny człowiek.

Zaprosił mnie i moją rodzinę do siebie. Przez kilka lat odwiedzaliśmy się regularnie. Zaczęły przychodzić ogromne paczki z deficytowymi produktami. Było tego tak dużo, że korzystała z tego nie tylko moja rodzina. Otrzymywaliśmy całe worki leków. Przez naszą Panią doktor Marysję trafiały do szpitala. Bardzo często były to bardzo potrzebne i poszukiwane medykamenty. Karol Terwes zbierał je po prywatnych aptekach w Wartburgu. W ten sposób pomógł wielu ludziom, którzy nawet o tym nie wiedzieli.

Wróciłem właśnie z Włoch, gdzie jeździliśmy z dużą powołaniową grupą młodzieży. Wyprawę zorganizował Zakon Salezjański. W Wenecji dopadł mnie - na szczęście niewielki - zawał serca. Nie czułem się zbyt dobrze. Wyjazd do Wartburga do bardzo przyjemnego domu sprzyjał rekonwalescencji. W tym czasie prywatne firmy busami woziły robotników do Niemiec. Podróż była wygodna. Zabrano nas spod domu. Bus do Niemiec nie miał pasażerów prócz naszej

rodziny. W umówionym terminie miał nas zabrać do Polski. Nie czułem się najlepiej, ale Karol nie dawał mi chwili wytchnienia. Ciągłe organizował atrakcyjne wycieczki. Aktywny wypoczynek okazał się zbawienny dla stanu mego zdrowia. Pewnego razu pojechaliśmy do ogromnego lunaparku urządzonego w stylu Dzikiego Zachodu. Nazywał się Fort Fun. Czego tam nie było. Kilkadziesiąt hektarów wspaniale zagospodarowanych. Prawdziwy „disnejland”. Po przejściu bramy można było korzystać ze wszystkich urządzeń, ile dusza zapagnie. Moje dziewczynki korzystały ze wszystkiego. Ja wołałem popakować. Nie mogłem wyobrazić sobie gdzieś pod niebem na wysokości solidnego wieżowca. Czuję się zresztą nienajlepiej.

W dniu odjazdu oczekując na busa, który miał mnie zawieźć do domu, rozmawiałem z Karolem. Nie wiedziałem, że to nasza ostatnia rozmowa. Wróciliśmy z dalekiego spaceru po polach, na który wyciągnął mnie Karol i siedzieliśmy na ławce przed domem pod starą jabłką. Karol hodował w woliwie ze dwieście papug, a one darły się opętańczo. Mówił mi, że jego żona Ana Lisa jest dobrze zabezpieczona. Otrzymała po nim wysoką rentę i trzy domy. Nie rozumiałem, czemu mi o tym mówi. Kilka dni po powrocie do Polski dostałem list z czarną obwódką. Karol zmarł, dopadł go nowotwór. Poprosiłem znajomego kamieniarza, by wyrzył na kamieniu napis upamiętniający mego przyjaciela. Umieściłem go pod krzakiem kaliny przed domem, żeby Karol miał na ukochanych Mazurach swój ślad. W moim sercu na zawsze będzie go miał. Wychowałem mnie w duchu, że dobry Niemiec, to martwy Niemiec. Życie zweryfikowało ten pogląd. Wszędzie są dobrzy i źli ludzie. Karol był dobrym człowiekiem.

Marian Stanisław Podlecki
Nadleśniczy Nadleśnictwa Rajgród

PAMIĘCI JANUSZA BERNERA

Janusz Cyryl Berner urodził się 29 marca 1947 r. w Starych Juchach koło Elku. Był synem Piotra Bernera, aktywnego konspiratora z Wólki Karwowskiej, uczestnika bitwy na Grzędach – Czerwonym Bagnie. Po wojnie ojciec Janusza wyjechał z rodzinnej wsi na ziemie odzyskane, gdzie nie zaprzestał działalności konspiracyjnej. Został aresztowany przez UB i w 1952 r. zakatowany w jednym z warszawskich więzień.

Janusz Berner ukończył Liceum Ogólnokształcące w Elku, następnie studium nauczycielskie i rozpoczął pracę w zawodzie nauczyciela. Następnie studiował historię; był absolwentem Uniwersytetu Gdańskiego. W latach 1967-1976 pracował w Szkole Podstawowej w Rajgrodzie. Był wspaniałym nauczycielem i wychowawcą. Jako człowiek skromny, taktowny i o wielkiej kulturze osobistej potrafił przekazać uczniom coś więcej niż tylko wiedzę, którą dysponował. Jako instruktor ZHP rozwinął działalność miejscowej drużyny. Harcerze, zwłaszcza z męskiej drużyny im. Tadeusza Kościuszki, dzięki obowiązkowym mundurom z żółtymi chustami oraz rozlicznym zajęciom i zadaniom, stali się widoczni na aferie szkoły i miasteczka. Zajmował się również, przez kilka pierwszych lat pracy w Rajgrodzie, sportem szkolnym.

W Rajgrodzie Janusz Berner poznał swoją żonę – Helenę; tutaj urodziły się ich dzieci: Jowita i Piotr.

W wolnych chwilach wypływał łódką na jezioro i łowił ryby. Wówczas, wśród poszumów i szmeru fal Jeziora Rajgrodzkiego zapewne powstawały koncepcje jego utworów poetyckich. Właśnie poezja była jego największą pasją. Debiutował w roku 1969 w białostockich „Kontrastach”. Publikował także m. in. w: „Tygodniku Kulturalnym”, „Barwach”, „Nowym Medyku”, „Poezji” i „Głosie Nauczycielskim” oraz w kilku almanachach poezji. Wiersze jego prezentowane były również w radiu.

Był laureatem ogólnopolskich konkursów poetyckich, m. in.: „Wobec własnego czasu” (Warszawa 1975), „Konkurs Poetycki o Buławę Hetmańską” (Białystok 1988).

Wydął tomiki poezji:

„W pohukiwaniu pulsu” (1973), „Gliniany płomień” (1980), „Mgnienia” (1989), „Po wieczery” (1990), „Nie do ujrzenia” (1994), „Okrucy” (1996), „Pejzaż w liściu” (1998).

Kiedy po reformie administracyjnej kraju powstało aż 49 województw, ludzi wykształconych i zdolnych ściągano do nowych ośrodków wojewódzkich. W 1976 r. Janusz Berner został dyrektorem Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Łomży, gdzie przeniósł się z rodziną. W wolnych chwilach przyjeżdżał do Rajgrodu.

Przed piętnastu laty dopadła go straszna choroba. Stał się rencistą, zamkniętym dla świata, całkowicie oddanym poezji. Kiedy z nim rozmawiałem, zawsze miał pewną dozę humoru, przekornie dodając na zakończenie rozmowy: „Nie spoczniemy...” I rzeczywiście, dopóki mógł – pisał wiersze. Mam tę osobistą satysfakcję, że z inicjatywy pań z łomżyńskiego Wydziału Kultury, w 1998 r. podjąłem się wydania jego tomiku poezji, w którym zamieściłem swoje rysunki oraz wraz z córką zaprojektowałem okładkę. Tomik poezji Janusza Bernera „Pejzaż w liściu”, wydany nakładem TMR był jego ostatnią książką. Choroba posuwała się nieubłaganie. Ostatni raz spotkałem się z kuzynem Januszem, kiedy wspólnie z ks. Jerzym Sikorą odwiedziliśmy chorego w jego mieszkaniu, prezentując wydany tomik poezji ks. Jerzego – „Demony mieszkają w nas”. Janusz wymagał całodobowej opieki, a miał najlepszą, jaką można tylko wyobrazić. Postawa żony Heleny zasługuje w pełni na miano heroicznej, oddanej w swym poświęceniu współmałżonkowi do końca. Dzielnie wspierał ją syn Piotr.

Janusz Berner zmarł 13 marca 2005 r. w Łomży. Pogrzeb odbył się 16 marca; rajgrodzki i łomżyński poeta spoczął na nowym cmentarzu w Łomży. Podczas Mszy św. żałobnej okolicznościową homilię wygłosił ks. Dr Jerzy Sikora – duszpasterz środowisk twórczych. Odwołując się do twórczości zmarłego poety wskazał na walor poezji, którą cechowało „poszukiwanie egzystencjalnej głębi”.

J.S.

Janusz Berner

CZŁOWIEK

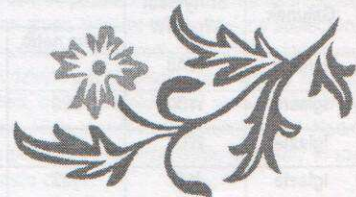
Oto pulsuje zmniejszony wszechświat
serce rzuca czerwone światło
rozchodzące się promieniami żył i aort
planety krwinek
konstelacje kości
oddech ukryty w środku
jak słoneczna kula wokół której
umierają rodzą się komórki
ogromnie w odwiecznej ciszy
świsł rozbiegających się podniet

***

Tak łatwo uwierzyć
we wszechstronność brakującego
słowa
guzika na który można
zapiąć pelerynę zorzy
okrywającą żegnany krajobraz
klucza
do otwierania wszelkich zamków pamięci
i zamykania wierszy
ostrza do kaleczenia
zbyt logicznych zdań
w wewnętrznym monologu
tak łatwo uwierzyć w nieistnienie
dźwięku niesłyszalnego

***

Jak dwa kamienne ziarna
w wielkim młynie świata
tracimy warstwy zewnętrzne
zwietrzałe łamliwe
ziemia nieuściepliwa
niebo jak lodowiec
jeszcze kilka zbliżeń
i pył z nas zostanie

*Ufam, nie będziesz Panie Janie urażony,
Żem się Twymi fraszkami poczuł zapłodniony
I że do Redaktora nie będziesz miał żalu,
Kiedy pokaże w „Echach”*

DWIE STRONY MEDALU

PRZYCZYNA

Ta druga Japonia
wychodzi nam bokiem:
przez nią zachód patrzy
na nas krzywym okiem.

JESZCZE NIE

Krzywym okiem patrzy
Zachód na nas z dali,
bośmy tej Japonii
nie wybudowali

SENAT

Miał Rzym konia w senacie;
dziwny to mąż stanu.
Ale czyż koń nie lepszy
od stada baranów?

Barany w parlamencie!
Widok niebywały!
A kto strzyże owieczki,
które ich wybrały?

PYTANIE

Gdyby Polacy mieli większość w konklawe,
byłby Polak papieżem? - Ciekawe...
KRAKÓW JAK ATENY
Pochować na Skałce czy strącić -
namiętne nad trumną dysputy.
Bądź dumny, Poeto: dostałeś
pośmiertnie kubek cykuty.

Piekliło się Rydzykowo,
że Miłosz na Skałkę.
Czy papieża za poparcie
wezmą na rozwałkę?

c.d.n.
WOJCIECH WIĘCKOWSKI

Sprostowanie

DOKTOR KARIMI

W numerze październikowym 2004 r. „RE” zamieściłem wywiad z lek. med. Bashirem Karimi, który ukazał się na łamach naszego pisma bez autoryzacji. Było to poważnym niedopatrzeniem, ponieważ w wypowiedziach doktora Karimi znalazły się istotne uchybienia, które dla nas, ludzi zupełnie odmiennej kultury, były trudne do zauważenia. Ze względu na ich pryncypialne znaczenie dla doktora Karimi, zamieszczam poniżej sprostowanie.

Było:

„RE”: - Czy może Pan nam opowiedzieć o swojej ojczyźnie i o swojej rodzinie?

B.K.: - Afganistan jest krajem zamieszkiwanym przez wiele narodowości i plemion. Nie ma więc czegoś takiego, jak narodowość afgańska. W Afganistanie mieszkają Hazarowie, Uzbegy, Tadźycy, Turkmeni, a do największych plemion zaliczają się Pasztunowie. Mamy tam dwa języki urzędowe: paszto i dari – język prawie identyczny, jak perski. Wynika stąd wielokulturowość tamtego społeczeństwa, ale 99,9% mieszkańców wyznaje islam. Jestem Uzbekiem i jak wszyscy z tej narodowości – muzułmaninem...

Powinno być:

B.K.: - Afganistan jest krajem zamieszkiwanym przez wiele narodowości i plemion. Wszyscy zaś tworzymy naród afgański, który ma

już pięć tysięcy lat, wszyscy mamy afgańskie obywatelstwo. W Afganistanie mieszkają Hazarowie, Uzbegy, Tadźycy, Turkmeni, a do największych plemion zaliczają się Pasztunowie...

Było:

„RE”: - Co Pan sądzi o nie tak dawnych wydarzeniach na Bliskim Wschodzie, również w Pana ojczyźnie?

B.K.: - Przez wiele lat w Afganistanie trwała wojna. Mieliśmy też rządy talibów i znów wojnę. Osobiście uważam, że media zachodnie upraszczają pewne sprawy. Talibowie określili się fundamentalistami islamu, ale uważam, że ich postępowanie miało dużo złego. Zniszczyli stare, zabytkowe posagi Buddy, a przecież buddyzm był tu przed islamem. Kiedy prorok Ali opanował te ziemie, nie zniszczył tych posągów, a czy on nie jest jednym z fundamentów naszej religii? Nie zgadzam się z ich, talibów, zakazem nauki dla dziewcząt i kobiet. Przecież jeden z wersetów Koranu mówi o tym, że człowiek od narodzin do śmierci musi się doskonalić nabywając wiedzę. Jak można pobierać wiedzę, jeżeli zamyka się do niej dostęp?

Powinno być:

B.K.: - ...buddyzm był tu przed islamem. Kiedy kalif Ali, zięć proroka Mahometa, opanował te ziemie, nie zniszczył tych posągów, a czy on nie jest jednym z fundamentów naszej religii?..

Za zaistniałe błędy serdecznie przepraszam

JANUSZ SOBOLEWSKI

Załącznik nr 1
do zarządzenia nr 01/2005
z dnia 12.01.2005 r.

CENY DETALICZNE NA DREWNO WIELKOWYMIAROWE DLA ODBIORCÓW INDYWIDUALNYCH

Gatunek	Sortyment Wg KJW	Klasy wymiarowe								
		Do 24 cm			Od 25 do 34 cm			35 cm i powyżej		
		Cena netto	VAT 22%	Cena brutto	Cena netto	VAT 22%	Cena brutto	Cena netto	VAT 22%	Cena brutto
Iglaste	WA0	-	-	-	301	66,22	367,22	376	82,72	458,72
Iglaste	WB0	220	48,40	268,40	260	57,20	317,20	289	63,58	352,58
Iglaste	WC0	178	39,16	217,16	216	47,52	263,52	246	54,12	300,12
Iglaste	WD	132	29,04	161,04	155	34,10	189,10	178	39,16	217,16

Z ŻYCIA PARAFII

W dniu 28 lutego 2005 r. zmarł ks. Antoni Kapusta, były proboszcz rajgrodzki. Urodził się 23 grudnia 1924 r. w Srebrnej, parafia Szumowo. Święcenia kapłańskie otrzymał w dniu 21 czerwca 1953 r. Od 1 września 1983 r. do 31 października 1986 r. był proboszczem parafii pw. Narodzenia NMP w Rajgrodzie. Był kanonikiem honorowym Kapituły Sejneńskiej. Ostatnio przebywał w Domu Księża Emerytów w Łomży. Pochowany został w rodzinnej parafii.

W niedzielę palmową, 20 marca 2005 r., młodzież z naszej parafii pod przewodnictwem ks. Tadeusza Białousa, uczestniczyła w X Diecezjalnym Dniu Młodzieży w Eiku. Zawiązanie wspólnoty nastąpiło na placu przed pomnikiem Jana Pawła II. Tutaj zostały również poświęcone palmy, z którymi następnie młodzież z całej diecezji udała się do kościoła pw. św. Rafała Kalinowskiego. Najpierw odmówiono Koronkę do Miłosierdzia Bożego, a harcerze cały czas trzymali wartę przed obrazem Jezusa Miłosiernego. Uroczystej Mszy św. koncelebrowanej przewodniczył i homilię do zebranych wygłosił Biskup Elcki - ks. bp dr Jerzy Mazur.

Po nabożeństwie ogłoszono wyniki konkursu na najpiękniejszą palmę. Palmie wielkanocnej, przywiezionej przez harcerzy, młodzież oazową i przedstawi-

cieli pozostałej młodzieży z parafii Rajgród, przyznano II miejsce. Na zakończenie odbyła się wspólna agapa.

Przez cały okres Wielkiego Postu młodzież szkolna uczęszczała na Drogę Krzyżową w każdy wtorek, zaś w piątki uczęszczała dorośli.

POŻĄDEK NABOŻEŃSTW W WIELKIM TYGODNIU

- 1 Wielki Czwartek (24 marca) – Msza św. wieczery pańskiej o godz. 17.00;
- 2 Wielki Piątek (25 marca) – nabożeństwo i adoracja krzyża o godz. 16.00;
- 3 Wielka Sobota (26 marca) – Msza św. Wigilii Paschalnej o godz. 20.00; poświęcenie pokarmów w rajgrodzkim kościele o godz. 14.00, 16.00 i po wieczornej Mszy św.

UWAGA!

W nocy z Wielkiej Soboty na Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego nastąpi zmiana czasu z zimowego na letni (będziemy spać o godzinę krócej)

- Msza św. rezurekcyjna o godz. 6.00 czasu letniego.

Cierpienie wpisane w pontyfikat

ZWYCIĘSTWO DUCHA NAD CIAŁEM

Kiedy 16 października 1978 r. świat obiegła łotem błyskawicy wiadomość z Watykanu, nikt nie miał wątpliwości, że na Stolicy Piotrowej zasiadł kardynał w sile wieku. Kardynał Karol Wojtyła miał wówczas 58 lat i był człowiekiem, który w przeszłości nie stronił od wysiłku fizycznego. Znany był jako uczestnik spływów kajakowych czy amator górskich wypraw pieszych. Zimą nie stronił od nart.

Pamiętam, jak kilka dni po konklawe jeden z komentatorów stwierdził, że Jan Paweł II ma doskonałą kondycję, doskonałe zdrowie, a więc zapowiada się nam długi pontyfikat. Nie mylił się co do długości pontyfikatu, ale zapewne nikt nie przypuszczał wówczas, że będzie on naznaczony aż takim cierpieniem. Nowy styl sprawowania apostolskiej posługi, jaki narzucił sobie Ojciec Święty wymagał nie tylko wybitnego intelektu, ale i dobrej kondycji. Niestety, już 13 maja 1981 r., zaledwie po dwóch i pół roku owocnej i zaskakująco nowatorskiej posługi całemu światu, na Placu św. Piotra kula przeszła Jana Pawła II. Matce Bożej zawdzięcza, jak wielokrotnie potem mówił, wprost cudowne ocalenie. Sam zamachowiec nie mógł pojąć, jak to się stało, że papież nie padł martwy.

Na owo wydarzenie, określane zamachem na papieża, musimy spojrzeć wyłącznie oczami wiary. Podobnie, jak na cały pontyfikat naznaczony nie tylko intelektualnym wysiłkiem, ale również ilością pobytów w szpitalu, a więc zwykłym ludzkim cierpieniem. Z owego cierpienia papież czerpał i nadal czerpie siły do kolejnych zwycięstw ducha nad ciałem. Ciało podlega biologicznym procesom, które są naturalną konsekwencją upływu lat, a nie zapominajmy również o chorobie. Cierpienie fizyczne wpisało się w ten pontyfikat. Jestem natomiast pewien, że bardziej Ojca Świętego bolały sprawy duchowe współczesnego świata.

Tegoroczna zima naznaczona była pobylem papieża w rzymskiej poliklinice. Pojawiły się medialne spekulacje o rychłym odejściu Jana Pawła II. Media wręcz już spekulowały o ewentualnym następcy, licząc się wręcz: Czy następcą będzie kardynał z Włoch, czy kardynał z Ameryki Południowej? Jakże wielu zapomniało w swych dociekaniach, z jaką osobą mają do czynienia. To nie jest polityk stojący na czele państwa, który poza walorem intelektu musi mieć okazałą prezencję. Wszyscy muszą sobie uświadomić, że jest to namiestnik Jezusa na Ziemi, człowiek naznaczony wyjątkowym błogosławieństwem Najwyższego.

Jakże wzruszające są tłumy wiernych z całego świata, które zbierają się każdego dnia w czasie każdorazowego pobytu Jana Pawła II w rzymskiej poliklinice. Ludzie modlą się o zdrowie ukochanego papieża. Wzrusza też fakt, że również ludzie innych wyznań, nawet nie chrześcijańskich, modlą się o zdrowie człowieka, który jest dla nich wielkim autorytetem moralnym. Jeden z biskupów niekatolickich powiedział, że dla niego Jan Paweł II jest też Ojcem Świętym.

A Jan Paweł II ciągle zaskakuje. Ostatnio ukazała się jego kolejna książka „Pamięć i tożsamość”, która w licznych krajach bije rekordy sprzedawalności i jest na pierwszym miejscu edytorskich bestsellerów. Dziennikarze i naukowcy zajmujący się Stolicą Apostolską podkreślają, że rozpoczął się nowy okres obecnego pontyfikatu – okres medialny. Papież już wielokrotnie dał dowody, że umie i korzysta chętnie z nowoczesnych środków przekazu. Oby tylko jak najwięcej ludzi podjęło wysiłek odbioru treści, które im pragnie przekazać Jan Paweł II.

JANUSZ SOBOLEWSKI

Stare, niezawodne metody

NAPUŚCIĆ POLAKÓW NA SIEBIE

Starożytna maksyma, perfekcyjnie stosowana przez Rzymian, mówi: „Dziel i rządź”. Prysłowiowe „wbijanie klina” w jednorodne i zorganizowane społeczeństwo prawie zawsze gwarantuje jego rozbięcie i rozwarstwienie. Zasianie niezgody prowadzi już dużymi krokami do podziału społeczeństwa na mniejsze i zróżnicowane w swoich poglądach grupy. Właśnie tak podzielone społeczeństwo łatwiej jest podbić, pokonać i uzależnić. Powszechnie stało się wiadomym, zapewne na skutek doświadczeń dziejowych ludzkości, że niezgoda rujnuje. Pomimo wieków, a nawet tysiącleci, owych doświadczeń nadal nie umiemy skorzystać z innej wielkiej prawdy: „Historia jest nauczycielką życia”. Nadal popełniamy te same błędy, które popełnili nasi przodkowie, jakbyśmy to my sami, od nowa, zaczęli pisać nasze dzieje.

Nasi wrogowie dawno już opracowali metodę na Polaków. Zasianie niezgody wewnętrznej zawsze powodowało osłabienie naszej państwowości. Tym razem jest podobnie i nie ma płytkiego wytłumaczenia, że to rok wielkich wyborów w naszym kraju. Jeżeli „napuszcza się Polaków na Polaków”, to idzie o coś bardziej perspektywicznego, niż wybory parlamentarne i prezydenckie.

Na kanwie powyższych przemyśleń zadam tylko kilka pytań:

Komu zależy, aby polska prawica była skłócona już przed wyborami?

Kto wbija klina pomiędzy autorytety, które są na świecie utożsamiane z Polską?

Wewnętrznym wrogom polskości, czy może zewnętrznym zależy na maksymalnym osłabieniu naszej państwowości?

O roli prezydenta Lecha Wałęsy w najnowszej historii Polski nie trzeba dyskutować, bo jest ona jednoznaczna. Tylko wróg narodu i głupiec może ją zanegować. O roli ojca Tadeusza Rydyzka w rozwoju niezależnych mediów, o jego talencie organizacyjnym, o rozwinięciu duchowości Polaków, o zaangażowaniu i umiłowaniu wszystkiego co polskie nie trzeba nikogo przekonywać. Tylko wróg polskości i katolicyzmu może negować takie stwierdzenia. Kto więc napuścił tych prawych Polaków i katolików na siebie?

Jaka czarna siła spowodowała, że premier Mazowiecki dał się wplątać w „no-

wą” Partię Demokratyczną? Czy nie ma w tym szatańskiej sprawy, by tworzyć nowe łądowisko polityczne dla bankrutów czerwonej maści i im podobnym?

Drodzy Rodacy! Otrząśnijcie się wreszcie i wskażcie właściwe miejsce kameleonom, którzy tracąc grunt pod nogami zmieniają swe płaszcze przed kolejnymi ważnymi wyborami.

Każda encyklika lub inny dokument papieski dotyczący spraw społecznych wydawany jest nie bez powodu. Ostatnio Jan Paweł II zaapelował do ludzi mediów, głównie do dziennikarzy, aby żyli i działali zgodnie z prawdą. Właśnie poprzez media można bardzo łatwo manipulować opinią publiczną. Odpowiednie socjotechniki są dawno już znane i sprawdzone. Jednym z najważniejszych sposobów na zachowanie odporności na medialną manipulację jest korzystanie z własnego rozumu. Należy wysłuchać również stronę przeciwną, bo najsukuczniejszym warunkiem zwycięstwa z przeciwnikiem jest dogłębne jego poznanie. Zanim przyjmemy za coś ważnego dla nas fragmenty wypowiedzi znanych osobistości, zadajmy sobie pytanie: Czy prezentując fragment wypowiedzi nie uczyniono tego celowo? Ten sam fragment wypowiedzi w kontekście całości może znaczyć zupełnie coś innego. Zanim nas zmanipulują, miejmy uszy i oczy szeroko otwarte, a w głębi własnego jestestwa umiejmy odróżnić dobro od zła.

SKAŁA

Lud nas wybrał – lud mamy gdzieś

CIĘŻKO OPUSZCZAĆ ZAJMOWANE STÓLKI

Wszystkie sondaże opinii publicznej przeprowadzane przez odpowiednie ośrodki wyraźnie wskazują, że Polacy mają już dość obecnych rządzących. Większość klubów parlamentarnych również uważa, że możliwości obecnego Sejmu i Senatu wyczerpały się. Lewica, która posiada w parlamencie większość, nie zamierza składać mandatów i uparcie twierdzi, że nadal potrafi rządzić. Jakże często nasze posiedzenia sejmowe przypominają targowisko pełne krzykliwego ptactwa, co bardzo trafnie ujął poeta Jan Tarnacki we fraszce „Ptaszki z Wiejskiej”:

Jak ten Orzeł się czuje,
zawsze mnie ciekawi,
pośród tylu dzięciołów,
sępów, papug i pawi...

Na początku marca br. Zawirowało na polskiej scenie politycznej. Wydawać by się mogło, że to już wyraźna końcówka rządu i czekają nas wcześniejsze wybory parlamentarne. Premier Belka zapowiedział dymisję swego gabinetu na dzień 5 maja, ale Prezydent owej dymisji raczej nie przyjmie. Czy zatem przewidywana data wcześniejszych wyborów parlamentarnych na dzień 19 czerwca będzie realna?

Ostatnie przesłuchania sejmowych komisji śledczych ds. Orlenu i ds. PZU przynoszą zaskakujące i wręcz sensacyjne wiadomości. Z punktu widzenia polskiej lewicy wygląda to na frontalny, zmasowany atak na SLD i pałac prezydencki. Ugrupowania prawicowe zaś są przekonane o mafijnych wręcz powiązaniach czołowych działaczy lewicy i „ludzi prezydenta”. Natomiast Prezydent Aleksander Kwaśniewski, na dzień przed zapowiadaną swoją wizytą przed komisją śledczą ds. Orlenu, 7 marca, wygłosił oświadczenie, że nigdy nie stawi się przed tą komisją. Nie spodziewał się chyba, że swoim posunięciem wzbudzi jeszcze większe podejrzenia, a wręcz powszechną dezaprobatę polskiego społeczeństwa. Większość podkreśla, że swoją wiedzą mógł wyjaśnić bardzo wiele, a tymczasem spotęgował tylko rangę podejrzeń kierowanych w jego kierunku i kierunku tzw. „Klubu Krakowskiego Przedmieścia”.

O wysokim uposażeniu polityków zawsze dużo mówiono, ale teraz mówi się jeszcze głośniejsze, bo rządzący „dorabiali” sobie wplatając się w najróżniejsze afery. Dlaczego ciężko opuszczać zajmowane stołki, najbardziej intratne posiadki, dobitnie o tym mówi Jan Tarnacki we fraszce „Koryto Heraklita”:

Nie można wejść dwa razy
do rzeki Heraklita?

Panie Heraklit, bez urazy:
liczy się dostęp do koryta.

Inna zaś fraszka wskazuje nam wręcz, z odpowiednią dozą satyry, wizję apokaliptyczną – sugerując trwale przywiązanie rządzących do przysłowiowych stołków:

STÓLKI

Podobno kiedyś żyło
na drzewach ludzkie plemię,
ale mu coś odbiło
i zlazło na ziemię.

Na ziemi, jak na ziemi,
żyło się, ot, jak komu...
Najmniej zadowoleni
z niskiego poziomu

myśleli i myśleli,
aż wymyślili stołki.
To był początek elit.
A reszta -pachołki.

I oto fakt pocieszny,
bo któż by się spodziewał:
ze stołka trudniej zleźć niż
z najwyższego drzewa.

Że stołków trochę skapo,
a chętnych coraz więcej,
we krwi się ciągle kąpią
ambitni szaleńcy.

A gdy ten świat się skończy,
przybędzie pułk aniołków
specjalnie- by odłączyć
szkielety od stołków.

A tak już całkiem na poważnie, to my – wyborcy mamy skuteczny oręż służący odłączaniu polityków od stołków, który możemy użyć podczas najbliższych wyborów do Sejmu i Senatu.

J.S.

DZIEŃ MYŚLI BRATERSKIEJ

W piątek, 25 marca 2005 r., Nasza drużyna obchodziła dzień myśli braterskiej. Na tę Uroczystość zaprosiliśmy harcerzy z hufca Grajewo. W całej Polsce dzień ten obchodzony jest 23 lutego, gdyż tego dnia urodzili się: Andrzej Juliusz i jego żona Olga - Małkowscy- założyciele harcerstwa (polskiego skautingu). Obchody rozpoczęliśmy wspólną Drogą Krzyżową w rajgrodzkim kościele. Rozważania prowadzili harcerze z naszej drużyny. Następnie uczestniczyliśmy w mszy św. sprawowanej przez ks. Tadeusza Białousa i ks. Tadeusza Krzywińskiego, prosząc o ducha jedności i braterskiej pomocy dla wszystkich harcerzy. Po Mszy św. wszyscy harcerze ustawili się przed kościołem drużynami. Zostali oni podzieleni na mieszane patrole, aby uczestnicy mogli się poznać (takie mieli zadanie). Trasa tego wieczornego biegu przebiegała przez Rajgród. Ze względu na dość liczną grupę młodszych harcerzy, nie była wyczerpująca fizycznie, ale za to harcerze mogli wykazać się swoją wiedzą. Trasa zaczynała się pod kościołem, a kończyła w szkole podstawowej. Tam na wszystkich harcerzy czekała gorąca herbata i pyszne, słodkie bułeczki. Kiedy doszedł ostatni patrol, po chwili odpoczynku, rozpoczęło się świeczkowsko. Każda obecnych drużyn przedstawiła się i opowiedziała krótko o swojej działalności. Przybyła także delegacja instruktorów seniorów, którzy wygłosili do nas krótkie słowo. Ciekawą gawędę wygłosił dh Marian Podlecki, dając przykład miłości braterskiej młodego więźnia, który pomimo okrutnych tortur nie wydał przyjaciół w ręce Gestapo. Odbыл się także konkurs wiedzy harcerskiej dla tych, którzy nie posiadają jeszcze przyrzeczenia (biskoptów). Nagrody były atrakcyjne, a atmosfera - bardzo miła i serdeczna. Na koniec każdy losował ze skrzynki karteczkę z miłym słowem od innego harcerza.

Dzień Myśli Braterskiej 2005 w Rajgrodzie

Mamy nadzieję, że za rok spotkamy się znów w tak licznym gronie i równie miło razem spędzimy ten dzień.

CZUWAJ
Dh. Emilia Łapszys

DROGA KRZYŻOWA W ŚWIĘTEJ WODZIE

W niedzielę, 6 marca b.r., delegacja harcerzy wraz z księdzem Tadeuszem pojechała do sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Świętej Wodzie, niedaleko Wasilkowa. Tam odbyła się droga krzyżowa harcerzy. Jej trasa prowadziła przez las, czasem zaśnieżone podejścia były bardzo trudne i wymagały wiele wysiłku. Każda z drużyn niosła krzyż, jako goście, prowadziliśmy rozważania pierwszej stacji. Po zakończeniu Drogi Krzyżowej, w kościele ksiądz udzielał harcerzom, będącym w stanie łaski uświęcającej, Komunii Świętej. Uczestnictwo ok. 250 harcerzy sprawiało bardzo specyficzny nastrój wspólnej modlitwy i jedności. Nasze spotkanie kończyło ognisko, na którym były kielbaski i gorąca herbata. Atmosfera była sympatyczna, gdyż większość harcerzy znała się wcześniej i miała okazję do rozmów. W drodze powrotnej odwiedziliśmy ks. Alka, który zaprosił nas do harcówki swojej drużyny. Jeszcze tylko mała wizyta w pizzerii i powrót do domu. Mamy nadzieję, że za rok nie zabraknie naszej obecności na drodze krzyżowej Chorągwi Białostockiej.

W dniu 10 marca 2005 r. dh. p.wd. Katarzyna Niedźwiecka, przyboczna w naszej drużynie, ukończyła 18 lat. Z tej okazji życzymy odwagi w kroczeniu w dorosłym życiu zawsze z pogodą ducha, będąc wierną ideałom harcerskim, wiele łask Bożych, zdrowia – od całej drużyny.

4. RDH „Ora et labora”

Harcerska
Droga
Krzyżowa
– w tle góra krzyży

Rozważania
i stacji
prowadziła
nasza
drużyna

Wspólne zdjęcie z Komendantem Chorągwi
– hm. Andrzejem Bajkowskim

SPORT

W GMINIE RAJGRÓD

Gminny turniej piłkarski o puchar dyrektora SP w Rajgrodzie

Chłopcy z gimnazjum na zajęciach SKS

Dziewczęta z gimnazjum podczas zajęć SKS

Gminny turniej piłkarski o puchar dyrektora SP w Rajgrodzie

Finał gminnego turnieju piłkarskiego

Powiatowy turniej o puchar dyrektora gimnazjum

Finał halowego turnieju piłkarskiego Zwycięskie drużyny

Zwycięska drużyna gminnego turnieju piłkarskiego

Gminne zawody w tenisie stołowym

„RAJGRODZKIE ECHA” - PISMO TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW RAJGRODU

Adres Redakcji: 19-206 Rajgród, ul. Warszawska 32/20 Nr rach. bankowego: 90 8764 0007 0000 0374 2000 0010

Redaguje zespół: Jan Tarnacki, Maria Fliszewska, Irena i Janusz Sobolewscy, Zygmunt Tarnacki

Niniejszy numer "RE" ukazał się dzięki wsparciu finansowemu: Władz Samorządowych miasta i gminy Rajgród